

Logaške novice

Glasilo občine Logatec, 19. marec 2009, letnik XL, št. 3

**Regijsko odlagališče
odpadkov v Logatcu**

Iz poslanske pisarne

**Učinki Policijske
postaje**

**Za večjo gospodarsko
moč**

**Med se pretaka že
104 leta**

Gregorjevo 2009

**Roman in drama
očiščenja**

**Odličnost mladih
glasbenikov in
plesalcev**

**Na Sekirici komaj kaj
snega**

Pasje prijateljstvo

**Nekaj tudi pustnega
rajanja**

Elitne trgovine – za reveže

Prijateljem Hrvatov smo pač prijateljsko dovolili, da so si že leta 1992 začrtali mejo na Dragonji po svojih željah – začasno, kot so rekli. So jo pa doslej s statusom mednarodnega prehoda tako utrdili, da je z levega brega Dragonje ne bo moč odmakniti. Za nameček sta se

predsednika obeh prijateljskih vlad po dolgih pregovarjanjih le srečala v Mokricah, in to na pustni torek. In prijateljska ministrska predsednika sta dosegla tudi temu primeren rezultat. Po vsej očitni pripravljenosti obeh prijateljskih strani ne bo pri razmejitvi obeh prijateljskih držav pomagal ne dogovor ne Ahtisaari ne referendum.

Referendum sploh ne, saj gre za najbolj omalovažujoč institut med našimi politiki. Namreč, predlagatelji referendumskega odločanja imajo pri nas o referendumu eno razlago, nasprotniki referendumskega odločanja pa prav nasprotno. **Za ene je referendum** demokratična pravica, je referendum najbolj demokratična oblika odločanja, je referendum najvišji izraz demokracije, je referendum ustavna kategorija odloča-

nja ljudi. **Za druge pa je referendum** omejevanje demokracije, je referendum prelaganje odgovornosti na pleča državljanov, je referendum zloraba politike za nespodobno in nemoralno ravnanje. Skratka, o potrebnosti in koristnosti referenduma dvojje povsem različnih pojasnjevanj; oboje pa skladno z veljavnostjo dnevne politike.

Seveda, mimo referenduma, kar je povsem razumljivo, je Vlada pripravila cel kup protikriznih paketov in varčevalnih ukrepov za izhod iz gospodarske in finančne krize. Med najbolj zanimive sodi najava tistih ukrepov, ki so usmerjeni v to, da bo kreditni trg začel normalno delovati; ni pa zagotovila, da se bo to tudi resnično zgodilo.

Se bodo pa, vse tako kaže, resnično zgodile posebne trgovine za socialno ogrožene, natančneje rečeno: trgovine za reveže. Spričo trgovin za reveže ne bomo potrebovali draginskega dodatka ne za delavce ne za upokojene, nad čimer se je navduševal nekdanji obrambni minister, ki se je njega dni zavzemal za pokojnine vsaj 1000 evrov na upokojenca. Ko pa je »obrambnik« postal minister za okolje in prostor, pa ni za tistih 1000 evrov nikjer več prostora.

P. s.: Se pa ta ali oni še spomni nekdanjih posebnih – ne ravno socialnih – trgovin, v katere so imeli vstop le in samo: »lica JNA« in drugi najzaslužnejši za pridobitve revolucije. Vendar razlika posebnosti obeh trgovin utegne biti občutna!

Urednik

Dober dan – gospod župan

Naravnost iz županove pisarne

Center za obdelavo odpadkov pred odlaganjem je lahko v Logatcu

Župan Janez Nagode

Občina Logatec se je s Komunalnim podjetjem usmerila v način ločevanja odpadkov na izvoru – od vrat do vrat (posebej papir, biološki odpadki, steklo, embalaža, ostalo odpadki brez nevarnih odpadkov). Prizadevanja naj bi dosegla čim bolj lo-

čene frakcije, se pravi najbolj čiste odpadke in končno ustrezno in predvsem cenejše gospodarjenje z odpadki.

Vlada RS je lani sprejela Operativni program odstranjevanja odpadkov z namero, da bi zmanjšala količine odloženih biorazgradljivih odpadkov za obdobje 2009 – 2013 (OP BIOO); po tem programu naj bi vse notranjske občine (Postojna, Pivka, Cerknica, Loška dolina, Bloke, Logatec in tudi Vrhnika, Borovnica in Log-Dragomer) po 15. juliju letos odvažale ostanek odpadkov na odlagališče Globoko pri Trebnjem. Na sestanku županov letošnjega januarja so ugotovili, da se v Trebnjem do

15. julija ne bo dalo zgraditi regijskega centra za gospodarjenje s komunalnimi odpadki in v povezavi s tem tudi mehansko in biološko obdelavo (MBO) odpadkov in da tudi ne bo možno po tem datumu v skladu s sprejetim programom in veljavnimi uredbami odlagati ostankov komunalnih odpadkov iz notranjskih občin. Tako notranjske občine nimajo možnosti, da bi po 15. juliju lahko odlagale ostanke komunalnih odpadkov na deponijo v Globokem.

Svet Notranjsko-kraške regije je na Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) posredoval pisno zahtevo po nujnem sestanku na temo gospodarjenja s komunalnimi odpadki. Na pobudo župana občine Logatec so se pred sestankom na MOP srečali vsi župani in soglasno sprejeli naslednje sklepe: 1. da je odlaganje komunalnih odpadkov na regijsko deponijo Globoko neizvedljivo; 2. Ministrstvo naj dovoli odlaganje odpadkov do zapolnitve deponije na Rakeku in v Stari vasi v Postojni, na Ostri vrh v Logatcu pa naj se dovoljenje za odlaganje podaljša do ustrezne rešitve odlaganja oziroma predelave ostanka odpadkov v okviru Regijskega centra za obdelavo odpadkov; 3. Navedene občine naj v naslednjih dneh pripravijo in podpišejo pogodbo o ustanovitvi CERO Logatec, kjer naj bi v prihodnje uredili celovito gospodarjenje s komunalnimi odpadki. Vsi sprejeti sklepi so bili predstavljeni na delovnem sestanku na MOP (žal, brez prisotnosti ministra ali državnega sekretarja!).

Posredovane predloge je MOP pozitivno sprejel. Obstaja možnost, da se podaljša obratovanje deponije na Ostrem vrh, ki

I

Na naslovnici: *Snega pa komaj kaj*

Foto: Brane Pevec

pa je, žal, povezana z veliko finančno obveznostjo. Podpirajo idejo in željo po organiziranju regijskega centra za obdelavo odpadkov pred odlaganjem. Celo so pripravljene spreminiti omenjeni operativni program, v njem opredeliti regijski center v Logatcu in ob pripravi primerne projekta zagotoviti tudi evropska sredstva že v finančni perspektivi 2008-2013. Zdaj je na vrsti priprava in podpis konzorcijalne pogodbe (MOP jo zahteva do 18. marca) z vsemi zainteresiranimi občinami v regiji za izgradnjo centra za predelavo odpadkov pred odlaganjem v Logatcu. Obdelava odpadkov nasploh mora težiti k zmanjšanju odlaganja komunalnih odpadkov proti nič. Vzporedno bo treba izbrati frakcije, zanimive za predelavo. Pogodba, ki naj bi bila podpisana do 18. marca in skupaj z dokazili o primernem zemljišču za gradnjo centra (opredeljeno v prostorskih aktih in z rešenim lastništvom) posredovana na MOP. Se pa kažejo po občinah različni pristopi, ideje in tudi razmišljanja. Vendar do 15. julija mora biti poleg odločitve o gospodarjenju z komunalnimi odpadki v regijskem centru postorjenega še marsikaj drugega (sortirnica za sortiranje ostankov odpadkov, rešeno pa mora biti tudi kompostiranje bioloških odpadkov in še to in ono za nadaljnjo tehnično obdelavo ostankov odpadkov).

»Za izgradnjo sortirnice odpadkov mora sredstva zagotoviti občina (republiška taksa za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov). Za nadaljnje aktivnosti pa je obljubilo MOP do 70% nepovratnih sredstev iz EU. – Zdaj so oči uprte v Logatec – občino in Komunalno podjetje,« je še dodal naš župan.

Ostri vrh - možnosti za regijsko odlagališče odpadkov. Foto: F. Brus

Projekt Čiste Ljubljane

Doslej je pripravljena predinvesticijska študija vseh 12 občin, vključenih v skupen projekt, vreden dobrih 38 milijonov evrov. Tako se tudi pričakuje skupna prijava na Ministrstvo za okolje in prostor (MOP), ki naj bi izdal ustrezne sklepe za sofinanciranje projektov iz kohezijskega sklada. MOP obljublja sklepe še pred dopusti. Občine bi nato lahko začele z izvedbenimi razpisi do koca leta. Logatec ima v programu izgradnjo čistilne naprave in primarni kanalizacijski vod iz Gorenjega Logatca proti Kalcam. Z gradnjo čistilne naprave bi lahko začeli letošnje jesen.

Širokopasovno omrežje se nam odmika

Ministrstvo za gospodarstvo je izdalo sklepe o sofinanciranju gradnje širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij, za kar je med 26 občinami kandidirala tudi naša občina. Izbrani sta bili le dve občini: Postojna in Ormož. Vsem drugim občinam so priporočili, naj kandidirajo na drugi razpis spomladi letos.

Voda vse bližja Petkovcu

Pripravljen je idejni projekt za vodovod na Petkovec. V kratkem se pričakuje, da bo KS Rovte pridobila služnostne pogodbe, ki bodo legitimna podlaga za pripravo PGD projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Špela Istenič

Spoštovane ženske in matere!

**Iskreno
Vam voščimo**

**PRIJAZNO
PRAZNOVANJE**

v marčnih dneh

Uredništvo

Natečaj za glasbene skupine

Klub logaških študentov ter Klub Grajski Park sta pripravila natečaj za še neuveljavljene glasbene skupine; natečaj velja do 31. marca

Natečaj je namenjen mladim še neuveljavljenim glasbenikom, ki bi se radi predstavili širši javnosti v Logatcu in pokazali svoje glasbeno znanje in talent.

Letos bo ponovno Majski koncert z brucovanjem 23. maja. Glasbena skupina mora za sodelovanje na natečaju poslati kratek opis skupine z navedbo koncertov in z morebitnim zvočnim za-

pisom nekaterih skladb. Prijave so možne preko elektronske pošte klub.kls@gmail.com. Več tudi na spletni strani www.klub-kls.si.

Komisija bo med prejetimi prijavi izbrala pet skupin, ki se bodo predstavile na Majskem koncertu kot predskupina glavnega benda. Izbrane skupine bodo znane takoj po izteku roka za prijave. – Glasbene skupine, ki ne bodo izbrane

na tem natečaju, bodo dobile priložnost nastopiti kot predskupina na drugih prireditvah (Logaško poletje...)

Za več informacij o natečaju, vas vabimo, da si ogledate spletno stran www.klub-kls.si. Kontakt: 1. Andrej Šušmelj 00 386 31 426 948 ali susmelj@gmail.com, 2. Primož Petek 00 386 41 689 608 ali primoz@grajskipark.net

KLŠ

Logaškemu Rdečemu križu še ne primanjkuje hrane

Območna združenja Rdečega križa na Notranjskem v vse večjih zadregah

V Cerknici so predstavniki (bolje rečeno predstavnice!) območnih združenj Rdečega križa (RK) opravili 26. februarja svojevrstno inventuro, ki je izkazovala vse bolj izpraznjene zaloge hrane. V jesensko-zimskem obdobju je gospodarska kriza z vse več brezposelnimi naravnost izpraznila zlasti zaloge hrane, čeprav je čedalje več popraševanja tudi po oblačilih in obutvi.

Generalni sekretar RKS Janez Pezelj med območnimi združenji Notranjske.

Lani je RK v Sloveniji razdelil za 1300 ton hrane, vredne milijon evrov, kakim 110.000 ljudem. Hvalevredne so mnoge donacije, ki pomagajo RK pri nakupovanju hrane. Škoda pa je pri vsem tem,

da mora RK pri nakupu hrane poravnati državi DDV. Zato bo RK Slovenije pozval Ministrstvo za finance, naj ga oprosti plačila DDV; toliko več denarja bi bilo moč nameniti pomoči potrebnim. Namreč, lani je RK za DDV plačal 185.000 evrov, ali kot je dejal generalni sekretar RKS Janez Pezelj: »Le čemu naj bi še naprej plačevali davek na človekoljubje. Pri Tušu nas stane paket hrane 14 evrov; le pomislite, koliko paketov hrane bi lahko kupili z denarjem, namenjenim DDV-ju.«

Mimo prehrambenih učinkov velja opozoriti še na druge aktivnosti RK, med njimi na krvodajalsko velesilo, učne programe prve pomoči, socialne programe, skrb za letovanje otrok, na animacijo številnih prostovoljcev itd.

Območno združenje iz Logatca ima vsekakor za prioriteto preprečevanje socialnih stisk, zlasti s hrano, ki je imajo ta čas na zalogi še dovolj. »Finančno pa pomagamo predvsem pri plačilu položnic, pri nakupu šolskih potrebščin in študentom pri plačilu vozovnic,« je še dejala Meta Smole, predstavnica logaškega Območnega združenja RK.

M. Štefančič

Društvo invalidov Logatec z novim vodstvom

Po 22 letih se je Kristina Meze odpovedala ponovni predsedniški kandidaturi

V Športnem rekreacijskem centru v Zapolju je bil 7. februarja 26. občni zbor DI Logatec, ki se ga je udeležilo 82 članov z gosti, med njimi: sekretarka ZDIS mag. Tanja Hočevar, župan Janez Nagode, predstavniki DI z Vrhnike, iz Ilirske Bistrice in MDI Cerknica - Bloke - Loška dolina. Potem ko je zbor DI DU pod vodstvom Matije Logarja odpel himno, je predsednica Kristina Meze odprla občni zbor in pozdravila vse udeležence, nakar so pevke zapele še nekaj pesmi; vmes pa je Francka Čuk recitirala svojo pesem »Tančica drugačnosti«.

Nato je sledilo poročilo predsednice o delu društva, poročilo o izvajanju posameznih socialnih programov ter športno rekreativnega programa, poročilo nadzornega odbora in verifikacijske komisije ter poročilo o finančno materialnem poslovanju. Potrdili so tudi program dela in finančni program za to leto. V razpravi so gostje z županom vred čestitali društvu za dosežene uspehe in pohvalili zgledno sodelovanje na vseh področjih, zlasti sodelovanje s predsednico Kristino Meze, ki je društvu predsedovala kar 22 let.

Župan je pozdravil občni zbor.

Dolgoletna predsednica se je poslovila

Kristina Meze se je včlanila v Društvo invalidov že davnega leta 1983, torej takoj ob ustanovitvi. Leta 1987 so jo izvolili za predsednico društva, na tem mestu je uspešno delovala polnih 22 let. Letos, čeprav ji je gospod župan prigovarjal, naj ponovno kandidira, da bo dosegla 25 let predsednikovanja, se je temu zaradi vedno ostrejših, poslabšanih in napetih odnosov temu odrekla. Ostala bo le še članica izvršnega odbora. Ob predaji predsedniške funkcije, na katero je bil izvoljen Rudi Korenč, je dejala:

»Rada bi se zahvalila vsem in posebej vsakemu članu, s katerimi smo sodelovali v društvu in seveda, v društvih notranjske regije še posebej. Zahvalila bi se tudi Zvezi invalidnih društev za dobro sodelovanje v vseh teh letih.

V tej dolgi dobi je bilo veliko lepih, prijetnih trenutkov, pa tudi manj prijetnih, tako pač je pri delu in v vsakdanjem življenju. Nekako je moja odločitev dozorevala iz osebnih razlogov; ko postaneš starejši, ko se breme s staranjem povečuje tudi v družinskem življenju, je treba narediti korak sebi v prid, da ne izgoriš. S to predajo funkcije predsednika se ne razhajamo, ostajam v društvu, sodelovali in delali bomo še naprej, le vloge bodo drugače razporejene. To pa ni nobena tragika.

Hvala še enkrat !«

Po nagovoru so ji predstavniki posameznih društev invalidov Notranjske regije izročili v znak pozornosti rožo ali manjše spominsko darilo. Le izvršni odbor logaškega Društva invalidov je v tem poslovnem delu popolnoma zatajil.

Ker se je Kristina Meze odrekla kandidaturi za predsedniško funkcijo, so na mesto predsednika društva izvolili Rudija Korenča. Poleg njega so bili v izvršni odbor izvoljeni Rajko Došen, Silvestra Gole, Iva Jugovac, Marta Logar, Kristina Meze, Albin Merlak, Viktor Mivšek in Angela Petkovšek.

Besedilo in foto: France Brus

Od krize prek izbranih do meje s Hrvaško

Spoštovane bralke in bralci Logaških novic!

Kako iz gospodarske in finančne krize?

Poslanska pisarna v Logatcu je odprta. Prvi ponedeljek v marcu pa sem že sprejel prve občane, ki so se name obrnili s svojimi vprašanji. Slovesnemu odprtju pisarne je sledila tudi dobro obiskana okrogla miza, katere osrednji gost je bil nekdanji minister za gospodarstvo, sedaj pa moj poslanski kolega, mag. Andrej Vizjak. Skupaj smo želeli odgovoriti na vprašanje ali se aktualna Vlada pravilno in pravočasno odziva na nastalo gospodarsko situacijo. Stališče poslanske skupine SDS je, da je vlada z učinkovitimi ukrepi za pomoč gospodarstvu predolgo odlašala in očitno odlaša še naprej, kar je seveda ob naraščajočih posledicah gospodarske krize nerazumljivo. Ključno vprašanje v kriznih časih je: kako spodbuditi splošno potrošnjo? Podjetja je treba davčno čim bolj razbremeniti, da jim ostane več denarja za nove razvojne prilagoditve, bančni sistem pa mora biti njihova podpora in opora. Vlada pa bi morala storiti vse za izboljšanje finančne discipline v podjetniškem sektorju. V časih krize je treba spodbuditi splošno potrošnjo, saj če ni povpraševanja, ni prodaje, če ni prodaje, ni zaslužka, če ni zaslužka, ni plač, novih zaposlitev... Vlada bi zato morala dati ljudem pozitivne signale, jih spodbuditi k potrošnji, h investiranju v dobrine, pri tem pa seveda aktivno poseči tudi s stimulativnimi ukrepi. Žal, se pri nas dogaja nasprotno. Ljudi je vlada obremenila s povišanjem cene bencina zaradi dviga trošarin (čeprav je trenutno cena nafte izredno nizka), draži se elektrika, pričakujejo se občutne podražitve vinjet. Vse to je že povzročilo dvig inflacije. Bomo ljudje v takih razmerah več potrošili?

Še beseda o dveh temah, ki sta po nepotrebnem zasenčili politični prostor v Sloveniji, morda tudi zato, da bi prikrili trenutno slabo ukrepanje vlade na gospodarskem področju ter preusmerili pozornost javnosti, to so t.i. izbrisani in Hrvaška.

O t.i. izbranih

O tem je tekla javna tribuna Strokovnega sveta SDS 4. marca v Logatcu. V razpravi smo poleg mene sodelovali še podpredsednik SDS in nekdanji minister za šolstvo in šport dr. Milan Zver, nekdanji minister za notranje zadeve Dragutin Mate, poslanka SDS Eva Irgl in drugi. Dopolnilne odločbe, ki jih izdaja Ministrstvo za notranje zadeve bodo služile kot pravna podlaga za izplačilo odškodnin, kar je nekdanji minister Mate lepo razložil na primeru Aleksandra Todorovića, ki je na sodišču že dobil tožbo. Ob tem je treba omeniti, da najvišji znesek tožbe enega od t.i. izbranih dosega kar 980.000 evrov. Če bi zgolj vseh 25.000 t.i. izbranih vložilo tožbo za odškodnine po vzoru Todorovića, bi to zneslo najmanj pol milijarde evrov davkoplačevalskega denarja. Odločba v primeru Todorovića bo lahko pomagala sodiščem v tožbah, da se bodo enostavno odločala na enak način, kot v tem primeru.

Slovenija je po osamosvojitvi sprejela ustavni zakon, na podlagi katerega sta bila sprejeta tudi zakon o državljanstvu in

zakon o tujcih. V bivši državi je bila ta problematika urejena zelo specifično, saj je obstajalo državljanstvo posamične republike. Ne glede na to katero državljanstvo republike je oseba imela, je to zadoščalo za volilno pravico. Po osamosvojitvi pa je bilo treba v eno evidenco zavesti državljane Slovenije in vse tiste, ki so si državljanstvo uredili, vse ostale pa v evidenco tujcev. Zakon je predvideval, da si morajo vsi državljani drugih republik nekdanje Jugoslavije svoj status urediti, k čemur so jih pozivale tudi upravne enote. Tisti, ki vztrajajo pri izdajanju odločb t.i. izbranim, hočejo ljudi prepričati v to, da Slovenija leta 1991 na tem področju ni imela zakonodaje, kar pa ne drži. Ustavno sodišče je sprejelo tudi formalno-pravno izredno sporno odločitev, ko je presodilo, da je »zakon, ki je nastal na podlagi ustavnega zakona, v nasprotju z ustavo«. Ko je ta zakon nastal, Slovenija ni imela ustave, ki jo ima sedaj. Ustavni zakon je bil edini predpis, ki smo ga imeli, in se torej zastavlja vprašanje, v nasprotju s katero ustavo je bil zakon. – Drugi problem je odločitev sodišča za nazaj, ki je razglasilo neki zakon za neustavnega. Razglasili so, da je bil zakon v nasprotju z ustavo od leta 1991 naprej – torej v nasprotju z ustavo, ki sploh še ni bila sprejeta, ko je zakon že veljal. Vlade LDS tega vprašanja tako dolgo niso reševale ravno zato, ker niso vedele, kako se izmotati iz tega »krča«.

Po mnenju naše poslanske skupine je edina rešitev sprejetje ustavnega zakona, ki bi ureditev položaja t.i. izbranih uredil individualno, za vsak primer posebej, kar bi zaščitilo tiste, ki se jim je zgodila krivica, ter onemogočilo tiste, ki so v času osamosvajanja Slovenije špekulirali z državljanstvom. Ustavni zakon bi tudi onemogočil kakršne koli odškodnine. Zato smo konec februarja vložili v Državni zbor predlog za začetek postopka za sprejem ustavnega zakona. Velja reči, da so rešitev z ustavnim zakonom podpirali tudi pokojni predsednik države dr. Janez Drnovšek, Borut Pahor, ko je bil še v opoziciji, ter tudi mnogi ugledni pravniki. Sedaj pa je kolicija nenadoma oglušela. – Ustavni zakon smo vložili skupaj z interpelacijo proti notranji ministrici Katarini Kresal v zvezi s t.i. izbranimi. Zato, da ne pride do sesutja javnih financ zaradi odškodnin, pa je ministrica Kresalova kot članica vlade še kako odgovorna, zato tudi interpelacija o njeni odgovornosti.

Od leve: Dr. Peter Verlič, Eva Irgl, dr. Milan Zver in Dragutin Mate

In še o Hrvaški

Ce bi Vlada Boruta Pahorja upoštevala, da je po slovenskem pravnem redu možno o ratifikacijah mednarodnih pogodb odločati tudi na referendumu, potem do zapleta glede ratifikacije Hrvaške o pristopu v zvezo NATO sploh ne bi prišlo, in predsednik Vlade ne bi postal talec zunajparlamentarne stranke, za katero se sedaj zdi, da ima zaradi zbiranja podpisov glede vstopa Hrvaške v NATO vse niti v svojih rokah. Ivo Vajgl iz koalicijskega ZARES namreč tega zakona kar mesec in pol ni uvrstil na sejo Odbora za zunanjo politiko in s tem potisnil državo v nevarno časovno stisko, ki bo lahko imela hude mednarodne posledice za Slovenijo. Je pa to dejstvo ostalo kar nekako prezrto. Pri reševanju mejnega spora in s tem povezanega vstopa Hrvaške v EU je prišlo do predloga uporabe novega instrumenta, to je mediacije Evropske komisije. Toda tudi ta bo uspešna le, če bosta obe strani pripravili ustrezen pravni okvir oz. vsebino za mediatorje. Prvi koraki niso spodbudni. Dejstvo je, da sta se obe državi z Brionsko izjavo leta 2005 dogovorili o spoštovanju meje na dan 25.6.1991 ter o izogibanju incidentov na spornih predelih meje, kar je doslej edini mednarodno pravni bilateralni akt obeh držav. V tem aktu

je prvič zapisan datum 25.6.1991, ki zavezuje obe državi. Avgusta leta 2007 pa so vse slovenske parlamentarne stranke pri nekdanjem premieru Janši potrdile izhodišča za pogajanja s Hrvaško, in sicer: presoja se celotna kopenska in morska meja, izhodišče za presojo je datum 25.6.1991, pri presoji se upošteva načelo pravičnosti. Za Slovenijo je zlasti načelo pravičnosti pomembno. Ali bi bilo pravično, da bi bila Slovenija kot članica EU in NATO glede pravic na morju danes v slabšem položaju, kot pa je bila leta 1991, še kot del nekdanje SFRJ? Leta 2005 pa je bil sprejet tudi Zakon o razglasitvi ekološke cone in epikontinentalnem pasu Republike Slovenije, slovenski parlament je s tem zakonom nesporno in na obvezen način povedal, da je Slovenija pomorska država s pravico do razglasitve suverenih pasov in zaščitnih con v mednarodnih vodah v skladu z mednarodnim pravom. Ta zakon slovensko vlado in druge državne organe zavezuje neposredno. In to vse se je zgodilo mandatu Vlade Janeza Janše. Za naslednji korak pa je potreben še meddržavni dogovor, do katerega pa bo očitno treba priti s pomočjo tretjega. Zaenkrat so vladni koraki bolj stopicanje na mestu.

Dr. Peter Verlič, poslanec

Učinkovitejše delo na Policijski postaji

Policijska postaja v Logatcu je lani dosegla lepe uspehe na vseh področjih – Kljub mnogim dodatnim aktivnostim so policisti zagotovili visoko raven varnosti občanov

Preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kriminalitete

V letu 2008 je PP Logatec v primerjavi s prejšnjimi leti obravnavala največ kaznivih dejanj doslej. Preiskati ji je uspelo skoraj 53% kaznivih dejanj, leta 2007 le 48%. Največ je bilo premoženjskih deliktov – 546 (399, +36,8%). Med drugim so prijeli romunska državljana, ki sta vdiral v bankomate in dvigala gotovino s ponarejenimi bančnimi karticami.

Obravnavanih je bilo več primerov družinskega nasilja, dvema storilcema je bil izrečen ukrep prepovedi približevanja. Lani se je povečalo število kaznivih dejanj ponarejanja denarja – 42 (leto prej 28), odkritih je bilo več prepovedanih drog.

Vzdrževanje javnega reda in zagotavljanje splošne varnosti

Policisti so obravnavali 215 (237; -9,28%) kršitev predpisov o javnem

redu, kar je primerljivo z letom 2007. Pri tem so zoper 18 (19) oseb uporabili prisilna sredstva; noben občan ni bil poškodovan, lažje telesno poškodovan pa je bil en policist, 53 (18) oseb je bilo pridržanih.

Zagotavljanje varnosti cestnega prometa

Prometna varnost se je v letu 2008 precej izboljšala. Zgodilo se je 131 (158) prometnih nesreč. Ena oseba je umrla (leto prej tri), tri (14) so bile hudo telesno poškodovane, 48 (59) pa lažje. Kot vzrok za prometne nesreče z najhujšimi posledicami še vedno izstopa hitrost, kot sekundarni vzrok pa vožnja pod vplivom alkohola. Največ nesreč (61 %) se je zgodilo na avtocesti. Po ostalih cestah število prometnih nesreč ni zaskrbljujoče. Po mesecih se je največ prometnih nesreč zgodilo marca, julija in oktobra. Po dnevih izstopata ponedeljek in četrtek, po urah pa med 6. in 12. uro. – Največ prometnih nesreč se pripeti zaradi nepravilnega premika z vozilom, sledi neprimerno hitrost in nepravilna stran in smer vožnje. Največje posledice so v prometnih nesrečah, kjer se navajajo kot vzrok nepravilna stran in smer vožnje ter neprimerno hitrost. – Pod vplivom alkohola je bilo 8,4 % vseh povzročiteljev prometnih nesreč. – Policisti so zaradi kršitev CPP izrekli 1.043 (1.433) glob, sodišču pa odstopili 93 (166) obdolžilnih predlogov. Začasno je bilo odvzetih

47 (107) voznških dovoljenj. V primerjavi s prejšnjim letom so policisti odredili manj preizkusov alkoholiziranosti in strokovnih pregledov zaradi alkohola 2999 (3327). Povečalo pa se je število strokovnih pregledov za ugotavljanje prisotnosti prepovedanih drog.

Poleg represivnih ukrepov so policisti izvedli veliko ur preventivnega dela. Največjo pozornost so namenili najmlajši in najstarejši generaciji udeležencev v cestnem prometu, pri čemer so pomagali tudi člani ZŠAM in SVPCP.

Letos pozornost še posebnim področjem dela

Poudarek bo namenjen kaznivim dejanjem (velikih) tatvin, preiskovanju nasilja v družini, proizvodnji in prometu prepovedanih drog. »Na področju prometne varnosti bomo poostri nadzore s poudarkom na ugotavljanju prekoračitve hitrosti, uporabe varnostnega pasu, vožnje pod vplivom alkohola. Kršiteljem povratnikom bomo zasegli vozila. Povečali bomo aktivnosti na področju drugih prekrškov, kot so: gospodarski kriminal, premoženjski delikti; preverjali bomo porabo alkoholnih pijač... Preverjali bomo zakonitost bivanja, dela in zaposlovanja tujcev v Sloveniji. (Lani smo prijeli štiri tujce, ki so nezakonito prišli v našo državo),« je še dodal Jože Lahovnik, komandir policijske postaje Logatec.

B.P.

Polica j na preži – zaleže tudi kulisa!
Foto: Brane Pevec

Za pravice pacienta gre

Ali bom ob prihodu v bolnišnico deležen nujne medicinske pomoči, čeprav nimam pri sebi ne denarja ne napotnice? Ali obstaja možnost, da bi bil prisoten ves čas otrokove hospitalizacije? Ali lahko prosto izberem, v kateri bolnišnici ali drugi zdravstveni ustanovi bom deležen zdravljenja in kateri zdravnik me bo zdravil?

Na ta in še mnoga druga vprašanja vam odgovarja Zakon o pacientovih pravicah. Kakšne novosti prinaša omenjeni zakon? Zakon o pacientovih pravicah vsebuje pomembno novost v sistemu zdravstvenega varstva Republike Slovenije. Z njim se izpolnjuje večletno prizadevanje za izboljšanje razmer na področju varovanja in uresničevanja temeljnih pravic pacientov. To niso pravice, ki izvirajo iz obveznega ali prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, pač pa s temi povezane t.i. univerzalne pravice, ki jih ima vsak uporabnik zdravstvenih storitev in se dotikajo zlasti spoštovanja samostojnosti pacienta pri odločanju o lastni zdravstveni oskrbi, zasebnosti, varstva osebnih podatkov, enakopravnosti in varnosti, varstva največje zdravstvene koristi pacienta in zagotavljanja obveščenosti.

Po Zakonu o pacientovih pravicah mora vsak izvajalec zdravstvenih storitev določiti osebo, na katero se pacienti lah-

ko obrnejo zaradi domnevno neustreznega odnosa zdravstvenih delavcev oz. zdravstvenih sodelavcev. V širši ljubljanski regiji je zastopnica pacientovih pravic **Mirjana Becele** (Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana, Zaloška 29, 1000 Ljubljana). Uradne ure ima ob torkih od 13. do 17. ure in ob sredo od 8. do 16. ure; dosegljiva pa je po telefonu: 01/586-39-30.

Skladno s 57. členom Zakona je tudi Zdravstveni dom Logatec določil osebo, ki je pristojna za sprejemanje pritožb pacientov. Za pritožbe ali urejanje morebitnih nejasnosti sem vam na voljo **Eva Tršar**, višja medicinska sestra, univ.dipl. org. Pri meni se lahko oglasite vsak prvi torek od 7. do 8. ure. Prosim vas, da se predhodno najavite prek telefonske številke 01/7508-248 ali 051-201-241 in s seboj prinesete svojo pritožbo napisano, saj tako predvideva zakon.

Eva Tršar

Ali spet grozi steklina?

Pred nekaj meseci smo bili priča, da je za steklino zbolela kobilica na Ptujskem, malo za tistim pa še krava v Jablanici. Sicer je Veterinarska uprava RS (VURS) vsako leto zabeležila kak primer stekline pri lisicah, tako blizu človeka pa steklina že dolgo ni bila.

Steklina prihaja k nam s Hrvaške, ker Hrvati do sedaj niso cepili lisic proti steklini. Pri nas je akcija cepljenja lisic celo dvakrat na leto. Veterinarski inšpektorji so zato poosttrili nadzor nad necepljenimi psi. Veterinarji imamo vedno bolj pogoste poizvedbe, ko inšpektorji iščejo podatke ali so določeni psi naši pacienti in ali so bili cepljeni proti steklini, saj cepljenje ni

vpisano v centralni register psov. V zadnjem primeru nas je inšpektor spraševal za celo ulico necepljenih psov.

Naj povemo, da je cepljenje psov proti steklini namenjeno varovanju zdravja ljudi. Steklina je smrtna bolezen, ki se prenaša z ugrizom stekle živali ali preko rane, če pridemo v stik s kužnim materialom. Virus prizadene živčni sistem, kar se kaže v spremenjenem obnašanju

živali, napadih besnila – ko pride do ugrizov, nadalje paraliza zadnjih nog, prednjih nog in na koncu odpoved dihalne mišičnine ter zadušitev. Zato veterinar ob pregledu živali zaradi stekline ocenjuje obnašanje živali.

VURS skrbi za ukrepe za varovanje zdravja ljudi, tako da pregleda meso ali da z zakonom odreja vsakoletno cepitev psov proti steklini in kontrolira, da se ti

zakoni tudi izvajajo. Ker se je steklina pojavila tako blizu človeka prvič po dolgih letih, je veterinarska inšpekcija še poosttrila nadzor. Mladi psi morajo biti cepljeni proti steklini, ko dopolnijo starost 3 mesecev in ne šele pri enem letu, kot je to zmota pri nekaterih lastnikih psov.

Kaj pa mačke? Kdor živi blizu gozda in ima mačko, mu vsekakor priporočamo tudi cepljenje mačke. Veliko je tudi potepuških mačk, brez lastnika. Za te se obrnite na svojega veterinarja ali na najbližje zavetišče za živali.

Mateja Plevnik, dr.vet.med.

CEPLJENJE PSOV PROTI STEKLINI!

Tudi letos vas vabimo na cepljenje psov proti steklini v našo ambulanto v VETERINARSKI CENTER PLEVNİK V LOGATEC.

- Pse je treba **cepiti 1x letno** (po Pravilniku o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje širjenja in zatiranje stekline – ur.l.RS 139/2006).
- Od zadnjega cepljenja **ne sme preteči več kot 1 leto**; to pomeni: če je pes cepljen 15. avgusta, ga cepimo naslednje leto spet 15. avgusta.
- **Cena je enotna po vsej Sloveniji: 34,89 evra.**
- V Veterinarskem Centru v Logatcu pa vam **od 1. marca do 31. maja 2009 podarimo tudi sredstvo proti bolham in klopom (vrednost od 5 do 10 evrov).**

Za cepljenje se naročite na **TEL: 01/ 7564 – 167** ali **GSM: 040/ 235-206**

Cepimo PON – PET: od 8h do 12h in od 15h do 19h
SOB: od 8h do 12h

Pomoč tistemu, ki vleče

»Sofinanciranje nedela (subvencioniranje skrajšanega delovnega časa) in odlaganje skrajševanja vračilnega roka preplačanega davka na dodano vrednost gospodarstvu ne moreta pomagati k novemu zagonu, je bil prepričan Andrej Vizjak na okrogli mizi o krizi v gospodarstvu

K akih 60 ljudi se je 17. februarja udeležilo odprtja poslanske pisarne na Tržaški 11 v Logatcu, kjer se bodo volilci lahko srečevali s poslancem Državnega zbora RS **dr. Petrom Verličem**. Na krajši otvoritveni slovesnosti je zapel Logaški oktet, zbrane pa nagovoril poslanec sam. Zatem je bila tudi »Prva okrogla miza, ki jo je izzvala kriza«, kakor je zbrane v predavalnici OOO Logatec uvodoma pozdravil poslanec Verlič.

O sedanjem gospodarskem trenutku je govoril **mag. Andrej Vizjak**, poslanec SDS in minister za gospodarstvo v prejšnji vladi. Najprej je osvetlil vzroke finančne krize, ki se je spočela predlani v ZDA in se zaradi prepletenosti finančnih trgov razlila čez cel svet. K nam je kriza prišla z nekoliko zamikom. Kriza se je odrazila v zmanjšanju medsebojnega zaupanja med bankami, kar je zelo otežilo dostop do denarja. Dosedanji podatki sicer kažejo, da slovenske banke k sreči niso imele veliko t.i. toksičnih naložb. Slovenija je tudi relativno malo zadolžena in je predlani imela proračunski presežek. Zato je imela ob začetku krize tudi sorazmerno dobro pozicijo.

Zatem je mag. Vizjak govoril o predlaganih štirih ukrepih prejšnje vlade iz časa, ko je upravljala tekoče posle. Polovico sta jih nova vlada in parlament sprejela, drugo pa odložila. Predvsem odlog ponovne uvedbe davčnih olajšav je zavrl investicijsko dejavnost, ki je bila proti koncu 2008 po inerciji kljub kriznim obetom še v zaletu in bi lahko blagodejno blažila negativne učinke razraščajoče se krize. Spremenjeni predlog uvedbe olajšav je bil sicer letos uveljavljen in bo veljal retroaktivno, a voz se je medtem že ustavil in ga bo težje znova pognati, kot če bi se premikanje le upočasnilo. Sofinanciranje nedela (subvencioniranje skrajšanega delovnega časa) in odlaganje skrajševanja vračilnega roka preplačanega davka na dodano vrednost gospodarstvu ne moreta pomagati k novemu zagonu.

V odgovoru na vprašanja udeležencev je mag. Vizjak izrazil velevnik, da se naj pomaga najprej tistemu, ki vleče. Razvoj naj se omogoči tistim, ki imajo razvojni potencial, ne tistim, ki so v velikih težavah. Finančno pomoč naj gre tistim, ki imajo programe in veliko dela. Pritrdil je mnenju **Berta Menarda**, da je potrebnega več optimizma in da je treba preseči miselnost, da se nič ne izplača, ter dodal, da iz krize ne moremo, če vlada nenehno poudarja, da je treba varčevati. Vlada bi morala varčevati pri sebi, državljanji pa naj trošijo (da bodo proizvajalci imeli trg). Dodal je, da je EU nastala na predpostavki enotnega notranjega trga, a če bodo zdaj velike države uvajale protekcionistične ukrepe, bo Unija začela pokati po šivih. Med udeleženci je **Niko Pogorelec** razkril obraz finančne krize: podjetje ima program, trg, povečana naročila, pa pri banki ne more dobiti potrebnih obratnih sredstev.

Logaški župan **Janez Nagode** je dodal, da se tudi na Logaškem pričakuje upadanje zaposlenosti v gospodarskih dejavnostih. Temu nasproti pa je zaposlovanje v javnih zavodih, kjer so standardi tako visoki, da občinam pohaja sapa pri njihovem izpolnjevanju.

Navzoči so se zatem zadržali še v neformalnem pogovoru z gostitelji – Občinskim odborom SDS Logatec.

Jan Turk

Ob otvoritvi poslanske pisarne vsak s svojim pogledom na recesijo; od leve: dr. Peter Verlič, mag. Andrej Vizjak in župan Janez Nagode.

Kam z odpadki in za kakšno ceno?

Na februarski seji občinskega sveta je bil predstavljen predlog Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Logatec

P o veljavnih predpisih in okoljevarstvenem dovoljenju za deponijo nevarnih odpadkov Ostri vrh Logatec bo treba deponijo s 15. julijem 2009 zapreti. Vlada je na 27. marca lani sprejela Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biorazgradljivih odpadkov. V programu so opredeljene usmeritve za področje ravnanja s komunalnimi odpadki, ki narekujejo aktivnosti na treh nivojih: lokalni – občinski, regijski medobčinski in nadregijski. V ta namen je Vlada na predlog Ministrstva za okolje in prostor sprejela regijski koncept ravnanja z odpadki po 16. juliju 2009, in Logatec sodi k odlagališču Globoko pri Trebnjem. Odbor za okolje in prostor DZ, v katerem sodeluje tudi naš poslanec dr. Peter Verlič, je to pomembno tematiko obravnaval in sprejel sklep: »Vlada RS naj prouči možnost, da se po 15. juliju 2009 podaljša obratovanje odlagališč, kjer obstajajo tehnične zmogljivosti odlagališča, ki izpolnjujejo okoljske predpise in normative ter obstaja soglasje lokalnega prebivalstva.«

Na občinskem svetu smo o tem razpravljali v okviru **predloga Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki**, in mnenje svetniške skupine SDS Logatec je, da s samostojnim reševanjem problematike deponiranja počakamo do odgovora Vlade. Preuranjeno se nam zdi sprejemanje odloka, če ni predhodno določeno mesto deponije, kje v Logatcu to bo, ker če se obstoječa deponija na Ostrm vrhu zapira, ne bo to mesto nove deponije. Svetniki SDS se sicer strinjamo, da je za Logatec racionalnejše z vidika ekonomičnosti, da imamo deponijo v Logatcu in da v to vključimo še sosednje občine. Vendar v tem primeru pričakujemo glede na uveljavljanje ločenosti odpadkov **zmanjšanje cene komunalnih storitev** glede na to, da se bo količina zmanjšala, vsak posameznik bo do določene faze že opravil ločevanje in odvoz ostankov bo manjši.

Vsekakor želimo, da se o novi lokaciji deponije uskladi predhodno z občani Logatca. Prav tako pa pričakujemo, da ne bomo šli v neko širitev na obstoječi deponiji, ker bi nas to lahko zelo drago stalo, če bi bila Vladna odločitev drugačna. V preteklosti smo Notranjsko-kraški regiji že odvajali prispevek za regijsko odlagališče. Vsekakor bi bilo bolje, da bi lani ob sprejemanju Operativnega programa Vlade preko Ministrstva za okolje in prostor predlagali odlagališče Logatec.

Svetniki SDS menimo, da je treba pred sprejemanjem Odloka v drugi obravnavi izpeljati razpravo o lokaciji z občani in pripraviti finančno konstrukcijo, iz katere bo razvidna cena za logaškega uporabnika, ki ne sme biti višja od dosedaj veljavne. V samem odloku pa so tudi kazni občutno previsoke in nimajo več namena, zaradi katerega so v Odloku navedene.

Ladka Furlan,
vodja svetniške skupine SDS

Za čebelarji – delovno leto

Prvo nedeljo v marcu so se na občnem zboru pri Baronu sestali logaški čebelarji, ki so se najprej seznanili s predvidenimi letošnjimi ukrepi za zatiranje varoje; ukrepe je predstavil Borut Preinfalk z Nacionalnega veterinarskega inštituta – Tudi letos bo država priskočila čebelarjem na pomoč in sofinancirala organizirano zatiranje največje nadloge čebel zadnjih dveh desetletij – zajedavca, pršice varoje

Logaški čebelarji so lani praznovali **100 let** delovanja svojega društva. Toliko so jih lahko namreč **dokazali z lastnimi dokumenti, ki pa so nakazovali, da je društvo lahko tudi starejše. V času po proslavi** je predsednik društva **Tone Žakelj** res našel zapis, da je Slovenski čebelar v svoji tretji številki leta 1905 sporočil, da so na Logaškem 26. 3. 1905 ustanovili podružnico Slovenskega čebelarskega društva za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko, kar pomeni, da je organiziranost čebelarjev v teh krajih še tri leta daljša. »Nič hudega, bomo lahko pa prej praznovali 110-letnico,« se je pošalil Žakelj.

O lanskem praznovanju je poročal vodja organizacijskega odbora prireditve **Mirko Šemrov**. Dva tedna pred prireditvijo je na dogodek opozarjala maketa panja, ki je stala v Blekovi vasi in so jo naredili **Franci Grum, Tone Žakelj in Karel Korenč**. Da se na Logaškem zavedajo pomena čebel, dokazuje dejstvo, da je prireditev ob stoletnici podprlo kar 57 sponzorjev z občino Logatec na čelu. V okviru praznovanja je bila en teden

na ogled razstava čebelarske opreme v Osnovni šoli 8 talcev, ki jo je organiziral **Miro Leskovec**. Organizacija razstave, izdelava zgibanke ob stoletnici ter video predstavitev čebelarske tradicije na Logaškem na prireditvi ob stoletnici so ob njegovem poprejšnjem delu za društvo dodaten razlog, da je Miro Leskovec letos predlagan za prejemnika **zlatega priznanja Antona Janše** pri Čebelarski zvezi Slovenije.

Sicer pa so v okviru društva letos podelili srebrna priznanja Antona Janše dolgoletnim prizadevnim članom: **Matiiju Faciju** iz Jakovice, **Jožetu Marinču** z Griča in **Milanu Ržku** iz Laz. Bronasta priznanja Antona Janše pa so prejeli **Karel Korenč** s Čevce, **Pavel Rupnik** z Zelenice, **Mirko in Andrej Šemrov** s Kalca ter **Anton Teršar** z Ograd.

V okviru delovanja društva so lani zgodaj spomladi omogoči-

li osnovnošolcem pokušino petih sort medu, v novembru pa so poskrbeli za med v akciji »Medeni zajtrk za otroke v vrtcih«. Logaški čebelarji so se udeležili tudi rednega letnega posveta čebelarjev v Celju in drugih izobraževanj. Na koncu občnega zbora so izvedli še volitve. Tudi vnaprej bo **Čebelarsko društvo Logatec** vodil **Tone Žakelj**, tajniška opravila bo še naprej opravljal **Miro Leskovec**, blagajničarka pa bo **Iva Lukanič**.

Marjan Papež

Na občnem zboru – vredno razmisleka. Foto: M. Papež

Bencinski servis 24 -7 tudi v Logatcu

Tu se bo pretakal bencin vse dni vseh 24 ur.

EN PLUS, d.o.o., iz Ljubljane bo marca letos odprl bencinski servis v IOC Zapolje desno ob magistralni cesti gledano z Vrhnike proti Logatcu. Bencinski servis bo popolnoma avtomatski; odprt bo vse dni v tednu po 24 ur. Od tod tudi oznaka v imenih tovrstnih bencinskih servisov.

V tem samopostrežnem bencinskem servisu bo gorivo super 95 in diesel po nižji ceni kot pri drugih bencinskih črpalkah. Prek avtomatov bo moč plačati gorivo z gotovino, s plačilno kartico ali pa s posebno kartico EN PLUS.

Doslej so v Sloveniji odprli že 16 takih črpalk.

Besedilo in foto: France Brus

Vas vabi na

3. pomladni pohod

po Grajski poti v Žibrše.
soboto, 28. marca,
ob 10. uri
izpred OŠ Tabor.

Poldrugo uro dolga pot ni zahtevna; naš cilj je Kmetija odprtih vrat Tumle

Informacije:

Turistično društvo Logatec

Tel. 031 370 469

E-mail: tdlogatec@gmail.com

Projekt dopolnilnih dejavnosti na kmetijah

Osnovno poslanstvo Kmetijske svetovalne službe, ki deluje v okviru Kmetijsko gozdarskega zavoda Ljubljana (KGZS), je izobraževanje podeželskega prebivalstva in pomoč pri doseganju dopolnilnega dohodka na kmetijah

Osnove domače predelave mleka

Namen in cilji: predstavitev osnovne tehnologije osnovnih izdelkov – kislo mleko, skuta, maslo, sir;

Ciljna skupina: kmetije, ki se ukvarjajo z mlečno proizvodnjo in za svoje potrebe izdelujejo mlečne izdelke, ter kmetije, ki želijo registrirati DD – predelava mleka.

Osnove HACCP sistema

Namen in cilji: zagotovitev higienskega minimuma v procesu predelave kmetijskih pridelkov in izdelkov in zagotovitev osebne higiene v procesu predelave;

Ciljna skupina: kmetije, ki se ukvarjajo s predelavo živil, turistične kmetije, kmetije, ki se za dopolnilno dejavnost šele odločajo.

*Osnovna pravila strežbe na turističnih kmetijah

Namen in cilji: povečati ekonomsko učinkovitost in konkurenčnost turističnih kmetij, gostu zagotoviti dobro počutje in kvaliteto ponudbo;

Ciljna skupina: turistične kmetije kmetije, ki se za to dopolnilno dejavnost šele odločajo.

Izbira najprimernejše registracije za posameznost dopolnilne dejavnosti

Namen in cilji: ohranjanje tradicionalnih znaj in spretnosti na kmetijah, seznanitev s pogoji za pridobitev novih delovnih mest na podeželju;

Ciljna skupina: nosilci kmetijskih gospodarstev, ki se odločajo za registracijo dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

* Novosti na področju davčne zakonodaje

Namen in cilji: kmete seznaniti z novostmi na področju davčne zakonodaje;

Ciljna skupina: mladi prevzemniki kmetij, nosilci kmetijskih gospodarstev.

*Osnove komuniciranja na turističnih kmetijah

Namen in cilji: kmete in podeželsko prebivalstvo želimo zainteresirati za izobraževanje na področju komuniciranja kot osnove za uspešno trženje pridelkov in izdelkov podeželja;

Ciljna skupina: turistične kmetije, ki tržijo na domu ali na tržnici in za tiste kmetije, ki se za to šele odločajo.

Za kakovost in dober tek.

Posamezni projekti obsegajo različno število ur in različne metode dela ter zahtevajo določeno število udeležencev, zato bomo izobraževanja izvajali glede na odziv zainteresiranih slušateljev ter glede na prostorske možnosti in možnosti financiranja.

Vse dodatne informacije in pojasnila dobite pri Svetovalni službi za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti, tel: 756 49 32, ali GSM 041 310 187.

Mojca Dolenc

Toliko, da še ne diši po kavi

Tu bo tudi pražarna kave.

Delavci SGP Gradišče iz Cerknice gradijo v Industrijsko obrtni coni v Zapolju za Mercator Emba Ljubljana, d.o.o., nove proizvodne prostore, v katere se bo podjetje v celoti preselilo s preko 120 delavci.

V IOC bodo tako preselili vseh 5 proizvodnih linij, med katerimi je tudi pražarna kave, zato bo Logatčanom ob ugodnem vetru zadišalo po res kakovostni kavi.

Mercator Emba bo v teh novih prostorih imel med drugim tudi proizvodnjo instant napitkov in vroče čokolade, desertnih prelivov, proizvodnjo iz žitaric in pakirnico suhega sadja in oreškov.

Besedilo in foto: France Brus

»Kotla« v Grčarevcu

Če se peljemo iz Logatca proti Planini in zavijemo v Grčarevcu po makadamski cesti levo proti Planinskemu polju (ki je po splošnem mnenju strokovnjakov svetovno znan primer idealnega pretočnega kraškega polja z veliko gostoto klasičnih kraških pojavov), nas takoj na začetku v Grapi pričaka precej žalostna podoba razpadajočega vodnjaka z neurejeno okolico

Vendar ni bilo vedno tako. – Vodnjak v grčarevski Grapi je znan kot »Kotla« (domnevno ime izhaja iz oblike vodnjaka). Zgradili so ga vaščani leta 1894 s finančno pomočjo občine Planina pri Rakeku in Cesarskega kraljevega okrajnega glavarstva v Logatcu. Še prej so morali pripraviti vso potrebno gradbeno dokumentacijo in pridobiti predračune (obsežno dokumentacijo z načrti hrani Arhiv Republike Slovenije v Ljubljani). Razlog za njegovo postavitve je razviden iz dopisa na imenovano glavarstvo iz leta 1892, ki se glasi: »Prebivalcev v tej vasi je do 160 in živine do 130 glav. Dalje pa rabijo vodo tudi po državni cesti skozi gredoči vozniki, posebno pa vozniki, ki iz ondotnih gozdov les vozijo. Pri studencu, ki se bode popravil, napravil se bode tudi poseben vodnjak za živino napajati, ker je Unška struga čez pol ure oddaljena od vasi Grčarevec«. S postavitvijo vodnjaka so si Grčarevčani torej želeli zagotoviti stalno količino sveže in čiste pitne vode in v tem so povsem uspeli, saj je *Kotla* porabnikom zagotavljala vodo čez vse leto. Leta 1912 je Gospodarski odbor soseske Grčarevec na deželno vladu za Kranjsko v Ljubljani naslovil prošnjo za pomoč pri obnovi vodnjaka, naslednje leto je občinski odbor sklenil, »da se bo ta vodnjak tudi nadalje vzdrževal v dobrem stanju«.

Vodnjak skoraj kvadratnega tlorisa (3.90 x 3.70 m) sprejme približno 26 m³ vode. Postavljen je na živo skalo, od koder vanj pronica voda. V višini 2 m od tal se ravne stene povežejo v banjasti obok, ki je – tako kot ravno ostenje – pozidan iz skladno obdelanih apnenčastih blokov. Na spodnji strani je v pročelno steno vgrajen pravokotni vhod, ki ga je nekdaj zapiralo leseno vratno krilo. Do meje, kjer so se stikale stene in obok, so graditelji zasuli vodnjak z zunanje strani z zemljo, obok vodnjaka pa prekrili s kamni in zemljo, da so preprečili segrevanje vode in stekanje površinske vode v notranjost vodnjaka. Tik pred vhodom so postavili leseno korito (6.15 x 0.45 m), ki so ga pozneje (verjetno 1912) nadomestili z betonskim. Leta 1912 so domačini *Kotlo* posodobili. Vzдолž obeh bočnih strani so postavili po tri betonske stebre in jih povezali z železnimi drogovi – verjetno zato, da so preprečili živini, ki se je tam pasla, vstop k vodnjaku. Po pripovedovanju so ob izviru – kakih dvajset metrov niže – Grčarevčanke prale perilo.

Vodnjak– »Kotla« kliče na pomoč. Foto: Milan Doganoc

Po besedah etnologa dr. Vita Hazlerja (po čigar opisu, vrednotenju, oceni stanja vodnjaka in izvira v Grapi in smernicah sanacije je povzet tudi ta zapis) sodi grčarevski vodnjak med večje zidane vodnjake na Slovenskem. Takšne vodnjake so gradili predvsem v sušnih krajih, na apnenčastih tleh, kjer je vode redno primanjkovalo. Zato so načrtovalci prav z gradnjo takšnih vodnih naprav skušali zadostiti stalnemu povpraševanju po vodi, saj se v teh tipih vodnjakov (kotlastih zbiralnikih) lahko nabere tudi po več deset kubičnih metrov vode. *Kotli* podobno zasnovani vodnjaki so danes ohranjeni na Rakeku, v Dolnjem Zemonu pri Ilirski Bistrici in še ponekod v Brkinih in v Beli krajini.

Lani in letos je ob obilnem deževju večkrat tekkel širok potok z izviro nad samim vodnjakom, pri čemer se zastavlja tudi vprašanje o t. i. stoletnih vodah. Arhivski viri poročajo, da »od povodnji studenec ni poplavljen. Izjemno zgodilo se je pač to v letu 1851 in 1876, ko je bila nenavadno velika povodenj« (dvakrat v petindvajsetih letih!).

Vodnjak v Grčarevcu je bil leta 2008 vpisan v Register kulturne dediščine, s čimer je bil po obdobju njegove popolne degradacije v zadnjih letih storjen prvi korak pri njegovi sanaciji, ki se je vsi veselimo.

Simona Kermavnar

Pevci Notranjske vas vabijo na

PEVSKI VEČER ENAKONOČJU

soboto, 21. marca, ob 19.30
v Kulturnem domu Tabor Gorenji Logatec

Peli bodo:

OMePZ Notranjska, zborovodja Janez Gostiša, MoPZ dr. Janez BleiWeiss Kranj, zborovodja Andrej Prosen, MoPZ Pivka, zborovodja Marcel Štefanič

Starine na februararskem sejmu

Jih vidite, starine?

O b lepem sončnem vremenu se je februarja na sejmišču vzdolž Cankarjeve ceste zbralo veliko prodajalcev, ki so ponujali največ tekstilne izdelke, veliko izbiro suhega sadja, orehov in različnih semen. Manjkalo tudi ni prodajalcev suhe robe. Kar nekaj je bilo tudi prodajalcev svežega sadja, predvsem jabolk, ki so bila zelo lepa na pogled in tudi po ugodni ceni.

Prvič pa je bilo na teh mesečnih sejmih opaziti prodajalca s starinami. Le kaj bo človek s starinami, ko država zahteva prijavo ali celo odvzem le-teh, čeprav so jih nekateri zbiratelji pošteno in drago plačali.

Zaradi prijaznega vremena je tudi posel prijazno cvetel.

Besedilo in foto: France Bru

Na pustovanju v Beli krajini

Na pustni torek je Društvo upokojencev Logatec organiziralo izlet s pustovanjem v Semiču

Z avtobusoma smo se pod vodstvom Vinka odpeljali v Belo krajino. Pred poldnevom smo se pripeljali v Semič, poimenovanem po gradu, ki je stal pod vrhom hriba, imenovanega Semenč. Na Štefanovem trgu nas je pričakal tamkajšnji vodič in nas peljal v krajevni muzej, ki odstira drobce iz zgodovine Semiča in okolice ter življenja tamkajšnjih prebivalcev od prazgodovine do konca druge svetovne vojne. V kletnih prostorih muzeja smo si ogledali še zanimivo naravoslovno in vinogradniško zbirko. V sklopu te zbirke je prikaz notranjščine nekdane belokranjske zidanice še iz časov, ko je v njej dihal zgolj les. Po ogledu muzeja smo se sprehodili do hiše vodiča, ki je tudi čebelar. V domači trgovini so bili na voljo izdelki iz medu in voska. Na pokušino smo dobili več vrst medu, medico in medeno vino.

Kasneje smo se odpeljali v gostilno Pezdirc, kjer se je odvijal popoldanski in večerni program. Po kosilu je prišel harmonikar in takoj je družba zaplesala. Rozi je vsem razdelila srčke, ki so veljali za glasove pri ocenjevanju pustnih mask. Po plesu maskar je predsednik DU Vladislav Puc prvim trem najlepšim maskam razdelil darila.

Do večernih ur smo uživali v veselem družabnem razpoloženju. Dobro voljo smo odnesli tudi na avtobus in se kar prehitro pripeljali v domači kraj.

Marinka Petkovšek

Planinski pohodi

www.geocities.com/pd_logatec/
Planinsko društvo Logatec,
Stara cesta 8, 1370 Logatec

22. marec – POREZEN

info: Janez Slabe-041/544-561

29. marec – TIGROVSKA POT IN SLAP GLINŠČICE

info: Simona Dernulc-041/283-010

Gregor Dolenc-040/796-703,
Simona Dernulc-041/283-010,
Dušan Jozelj-031/455-721,
Marinka Kozamernik-031/506-734,
Jože Kobal-01/7543-139,
Alenka Mrak-041/564-757,
Tomaž Naglič-051/313-815,
Jernej Rus-040/468-648,
Janez Rudolf-041/594-545,
Janez Slabe-041/544-561,
Matej Vidmar-041/379-156

Zapoj mi

Iz razvaline življenja k svetlobi novega upanja

V prvem romanu mlade pisateljice Katarine Dzobandora, živeče v Logatcu, spremljamo življenje sodobne, gmotno dobro preskrbljene družine, ki jo dodobra načne stiska nerazumevanja med možem in ženo – očetom in materjo četverih otrok. Oba živita preveč vsak zase, tako da živorarita drug mimo drugega, se ne slišita, niti ko se pogovarjata; drug drugega počasi nasedata s prepiri, dokler ne pride do razdora in razkola, da si mož poišče zavetje zadovoljstva mimo žene. Ženino spoznanje, da jo mož vara in se ji tudi povsem oddalji, nalomi njeno življenjsko moč in ustvari razmršeno jedke družinske odnose. Otroci so stisnjeni sredi mlinskih kamnov razdora staršev, hrepeneč po očetu in domu, kakršnega ni več. V hišo se naseli nemir z nappletajočim sovraštvom. Vse gre toliko globoko, da iz strahotno pretresljivih razmer in razočaranj spoznata – tudi ob pomoči prijaznih in bogaboječih sosedov – vsak svoj del krivde za gorje in razjedajočo zablodo, iz katere vodi izhod le prek odpuščenja in sprejemanja. In božji mir v spravljeni ljubezni ponudi življenju raztresene družine svetlobo novega upanja.

Knjiga je izšla pri založbi Družina in resnično kliče po branju, še drugače: današnji čas prav to knjigo potrebuje. Če je ne bi bilo, bi jo bilo treba napisati.

Marcel Štefančič

Vrhovski Krajevni informator

Krajevno glasilo izhaja že od leta 1988

V Knjižnici Logatec, žal, nimamo vseh številok Krajevnega informatorja, tako da sem se naslonil le na tiste, ki jih hranimo. V začetku je Krajevni informator izhajal v ciklostirani obliki. Prva številka je izšla l. 1988 z uvodnikom Evalije Čelik. L. 1994 (med l. 1993-1994 nimamo izvodov) je pa že izšel v tiskani obliki – verjetno oblikovan in tiskan na računalniku (ne v tiskarni). Urednik je bil Marko Žust. Od l. 2000 do danes je urednik Rafael Krvina (za prej nimam podatkov). L. 2005 (mogoče že prej) dobi Krajevni informator (zapisano Let. 18) pravo podobo tiskanega glasila. Glasilo je natisnila tiskarna Mali iz Logatca. Zanimivo pri tem glasilu je, kako se je menjal podnaslov glasila. L. 1989 je bil »informator« Glasilo KK (Krajevne konference?) SZDL Vrh nad Rovtami, l. 1991 Glasilo KS (Krajevne skupnosti) Vrh, 1994 Glasilo prebivalcev KS Vrh z okolico (v impresumu – po-datek o izdajatelju – ŠKD (Športno kulturno društvo Vrh) – izdajatelj ostaja isti do danes), l. 2000 Glasilo krajanov KS Vrh Sv. Treh Kraljev z okolico, l. 2009 pa Glasilo fare Vrh S. Treh kraljev. Če bralec ni pozoren na izdajatelja, ne ve,

ali je to glasilo krajevne skupnosti, društva ali pa farni list.

Letos je ponovno izšel Krajevni informator, glasilo fare Vrh Sv. Treh Kraljev. Gre za vsebinsko in oblikovno (tudi barvne fotografije) bogato glasilo istoimenske fare oz. krajevne skupnosti(?!?). Takšno, kakršni so pač ljudje na tem koncu – aktivni na vseh področjih! Glasilo tri leta ni izšlo. Najnovejši izvod prinaša poleg novih pridobitev (prenovljena knjižnica, šolski vodovod, delna obnova šole, asfaltiranje nekaterih cest...) še dejavnosti gasilcev, ŠKD Vrh, župnijski utrip, šolske dejavnosti, naravne znamenitosti, zgodovinske prispevke, spomine ter članek o daleč naokoli znanem gledališču. Posebej pa me veseli, da so se v glasilu spomnili tudi 80-letnika Rudija Čamernika iz Logatca, gledališčnika z dušo in telesom (žal, se ga ob njegovem visokem življenjskem jubileju v Logaških novicah niso spomnili – ali pa se motim?)

Krajevni informator je lahko prebivalcem Vrh Sv. Treh Kraljev z okolico v ponos, njihove dejavnosti pa so nam ostalim občanom za vzor!

Še na mnoga leta!

Gvido Komar

V večnost je moje srce odprto

Tak je moto razstave Iz kaosa v kozmos Tanje Pine Škufca, ki je od 16. februarja do 2. marca razstavljala v Stekljeni galeriji

Tanjo Pino Škufca smo spoznali še ne tako dolgo tega kot vodjo izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti v Logatcu. Do sedaj je pripravila več samostojnih razstav in sodelovala na domačih in mednarodnih skupinskih razstavah in kolonijah. Med študijem je bila tudi nagrajena z študentsko Prešernovo nagrado.

Dogajanja v predverju Steklene dvorane sta pospremila kitarist Marko Kurtjak in pesnik Tine Vučko. Njeno delo je z bogato vezno besedo predstavila Anamarija Štibilj Šajn. Iz njene vezne besede povzemamo le nekaj odtenkov, ki kažejo bogato ustvarjalnost avtorice, ki se posveča različnim likovnim aktivnostim in je na področju slikarstva prehodila zanimivo razvojno pot. Njena slikarska snovanja je na začetku usmerjala prepoznavnost motiva med fizično realnostjo in slikarsko interpretacijo. Na slikovno površino je želela prenesti vse, kar zaznajo ostri in natančni pogledi. Tako je nastajal svet njej lastne avtonomnosti, v katerem so se vizualno udeležale predvsem tihožitne vsebine. Celoto preplavlja čista, poetična lepota, ki prinaša tudi meditativno mirno razpoloženje. To so žitja, ki so sicer tiha, a nikoli mrtva.

Z raziskovanjem harmonije barvnih in oblikovnih odnosov je avtorica nadaljevala tudi v nizu upodobitev človeških likov, portretnih podob in plakatov. Pozneje je nastal cikel odsevov. V njih se avtorica ukvarja z veličastnimi arhitekturnimi kulisami mestne dame Ljubljane. Na mestnih ulicah ni ljudi, vendar je življenje v slikarkinih potezah čopiča. Zdi se, da je avtorica v svoja razmišljanja vključila tudi človeka in tako naredila zanimiv motivni prehod. Slikovno površino spreminjajo v razbrazdano in valovito slikovno njivo, ki si jo avtorica tudi vsebinsko tako zamišlja in predstavlja pod naslovom Ples zemlje. Zemljo zajame val razcvetanj. Tanja Pina Škufca prek zunanjega sveta stopa v svoj notranji svet. Je svetloba znamenje odprtosti, stremljenje po transcendentnem, in ko se povežeta svetloba in mir, nastopi večnost.

Slikarki želimo še mnogo ustvarjalnega zanosa.

Albin Čuk

Simfoniki za praznik kulture

V Domu krajanov v Rovtah je letošnji kulturni praznik izzvenel popolnoma simfonično

V Rovtah smo goste povabili Simfonični orkester Glasbene šole Logatec. Taktirka je bila v zanesljivih rokah prekaljenega dirigenta **Marjana Grdadolnika**. Za vrhunec njihovega delovanja štejejo nastop v Slovenski filharmoniji in gostovanje v Rimu leta 2007, kjer so izjemno navdušili italijansko publiko.

Začetek koncerta je segel po skladbi iz filma Na svoji zemlji skladatelja Marjana Kozine. Nadaljevanje je bilo v znamenju raznolikih skladb. V prvem delu smo lahko slišali Koncert za trobento v E-duru Josepha Haydna, v katerem se je predstavil solist **Jernej Gantar**. Polovski plesi Aleksandra Borodina iz opere Knez Igor sta pevsko podkrepili solistki **Maja Čuk Greiner** in **Marjana Lukan**. Sledila je suita Per Gynt št.1 skladatelja Edvarda Griega; simfoniki so zaigrali 1., 2. in 4. stavek. Poskočnejši in živahniji del se je pričel z Barkarolo francoskega skladatelja Jaquesa Offenbacha, najvplivnejšega skladatelja popularne glasbe 19. stoletja. Solistki sta bili zopet Maja in Marjana. Brez Johana Straussa si je kar težko zamisliti koncert simfonikov; pripravili so nam živahno Pizzicato polko. Sledila je Reka v mesečini ali Moon river iz filma Zajtrk pri Tiffanyju – avtor skladbe je Henry Mancini. Uradni spored so končali po domače: z Avenikovima skladbama Tam, kjer murke cveto in Slovenija, od kod lepote tvoje. Pevsko sta spet navdušili Maja in Marjana. Petju se je sem ter tja pridružila celo dvorana. Srce je kar samo pelo. Po navdušujočem aplavzu smo bili, seveda, deležni tudi dodatka.

Simfonični orkester Glasbene šole. Foto M. Bogataj

Kulturni večer se je prelepo zaključil. Številno občinstvo v dvorani je bilo zadovoljno in hvaležno simfonikom, predvsem pa njihovemu umetniškemu vodju Marjanu, ki je sicer tudi prejemnik Prešernove študentske nagrade, za kar mu veljajo vse čestitke.

Le tako naprej, dragi Marjan.

Metka Bogataj

Očiščenje črnega sedanjika

„Ponedeljek v črnem“ – gledališka predstava društva Dlan na dlan

Igralska skupina Dlan na dlan; avtor, režiser in igralec tretji z desne. Foto: P. Sark

Vedno me v gledališču razveselijo misli, ki se kritično dotikajo nekega obdobja, nekih odnosov ali nekih interpretacij zgodovine. Z dobrimi igralci in dobro režijo nas včasih zadovoljijo že zabavna besedila, ki pa ostanejo brez kritičnega razmišljanja. Namenjena so le sprostitvi in odmiku od „težav modernega časa“, ko nas gledališče pač razvedri in za urico ali več pomakne v svet, ki bi ga mnogo raje živeli, kot ga živimo, pa nič ne naredimo, da bi ga tudi spremenili. Moto gledališča – ne samo po mojem mnenju – je dejstvo, da so odrske deske **odsev** življenja, ne pa življenje samo.

Nerazumevanje, osamljenost in zle slutnje, napačne predstave in neuresničeno upanje se skozi predstavo čuti kot nekaj, kar sicer poznamo, a nas prizadene zelo različno (če nas sploh prizadene). Ko pa vidimo, da so mladega človeka prizadeli do skrajnosti in lastnega konca, se zresnimo in, morda, očistimo tudi mi. Pomembno je, da se igra (predstava, drama, tragikomedija ipd.) odvije v enem kosu. Da vmes ne „skočimo na cigareto“ ali „da si privoščimo požirek za laže spremljanje naprej“. Tako smo prisiljeni sodelovati z mislijo in občutji, kot nas o tem prepričajo liki. Osem današnjih mladih ljudi nam predstavi svoje odnose, ki se med predstavo usodno spreminjajo. Zabavni, celo komični odnosi in predvsem lahkotnost in nepoglobljenost teh odnosov izražajo resnico današnjega časa, pa ne le med mladimi! Odnosi se zaostrojujejo, ko se spreminjajo, in pripeljejo do tragičnega konca, kjer sicer mi, gledalci, čutimo spoznanje, a dramski liki so sicer zresnjeni, ne verjamemo pa, da se bodo iz vsega česa naučili. Smo se morda mi česa naučili? Bomo jutri ravnali kaj drugače? Zato nas morajo take in podobne predstave, igre, drame, „vsebine“ nenehno opominjati in vzpodbujati k razmišljanju. V tem je najplemenitejše poslanstvo umetnosti, gledališča še posebej.

Mladi logaški avtor besedila in režiser **Jurij Švajncar** nas je presenetil s tako zrelim besedilom. Resda mnogi lahko rečejo, da „smo vse to že videli“, a zagotovo lahko trdim, da z logaških odrskih desk že zelo dolgo ne. „Mladi igrajo pač same sebe,“ je bilo slišati po predstavi, a sem v mislih takoj ugovarjal. Prepričan sem, da igralci kot ljudje niso taki, ne čustvujejo tako kot liki v drami. V sebi nosijo odpor proti plehkosti in potrošništvu današnjega, „svojega“ življenja. Govorijo jezik svojega okolja, pa vendar brez plehkosti in površnosti, slang v zlahtni podobi današnjega časa. Ker v gledališkem listu ni bilo napisano, kdo igra koga, osebno pa mladih igralcev ne poznam, jih navedem po vrsti: **Ana Pišljar, Danijela Georgijev, Goran Jezerčič, Maruša Pišljar, Patricija Stepanovič, Sergej Frank, Teja Marn, Tina Lukan, Vita Nagode** in že omenjeni avtor, režiser in igralec **Jurij Švajncar**. Bili ste imenitni, čestitke!

Predstava je dvakrat napolnila gornjelogaški Kulturni dom. Veljalo bi jo ponoviti še kje. Z gotovostjo pa pričakujem opazen odziv s srečanja amaterskih gledališč, kamor se podajajo.

KRAS

Od prvih Logaških novic mineva 55 let

„S poudarkom na obdobju 1954-1975

Povsem po naključju sem konec 90. let zvedel, da so Logaške novice (LN) izhajale tudi v letih 1954-1956. Pridobljeno dragoceno domoznansko gradivo smo brž dali v vezavo. Nakar sem se lotil obdelave letnikov 1954-1956. Pri obdelavi se trudim opremiti članke s čim več gesli, da je potencialnim uporabnikom lažje najti iskano tematiko preko virtualne knjižnice Slovenije - COBISS (gesla ali ključne besede, npr.: Grčarevec, druga svetovna vojna, gasilci, osnovne šole, furmani, jame ipd.). Prvi vsakem članku pa obvezno dodam geslo Domoznanstvo Logatec ter LN. Z geslom Domoznanstvo Logatec se dobi seznam vseh obdelanih člankov in publikacij, kjer je karkoli v zvezi z Logatcem in njegovo okolico. Geslo Logaške novice pa prikazuje seznam vseh obdelanih člankov iz LN. V vmesnem času sem obdelal tudi članke o Logatcu iz Notranjskega časopisa (NOČ) – nekakšnega predhodnika današnjih Notranjsko-kraških novic. Ob visokem jubileju (40-letnici neprekinjenega izhajanja LN in 55-letnici izida prve št. LN) se mi je zdelo potrebno zapisati tudi svoje poglede na to naše domače glasilo.

V tem prispevku se ubadam z LN 1954-1956 in 1970-1975, dokler so bile še glasilo KLI. Posebej me je zanimalo samo izhajanje, štetje letnikov in števil, nazivi glasila ter izdajatelji, format, logotipi ter še nekaj posebnosti. Tu sem pa šel tudi preko l. 1975.

Marca leta 1954 je KLI izdal prvo številko tovarniškega glasila z imenom: Logaške novice, informativni vestnik Delavskega sveta KLI. Že v prvi številki uredniški odbor vabi tudi druge občane, da s svojimi prispevki sodelujejo pri glasilu. Članki (opremljeni s fotografijami) so se večinoma nanašali na delo v KLI-ju (gospodarski uspehi, proizvodnja, strojno-tehnične pridobitve, zaposlitve...) V drugi številki je izšel prispevek »Zakaj bomo postali člani Partizana«, ki pa je že presegal tovarniške plotove. Poleg tega so še zapisi o mladini ter o pripravah na tombolo. V št. 3 je »nekljevski« prispevek »Iz zgo-

dovine Logatca« ter »Ali kaj čitate«, ki govori o knjižnici v Narodnem domu atcu; knjižnica je takrat imela 2470 knjig, 504 člane, odprta pa je bila vsako sredo od 17h do 20h. Pod zbadljivo pesem v devetih kiticah »Še teh devet« se je podpisala »OSA«, prvi podpisani članek pa je bil izpod peresa Jožeta Petkovška. V številki 4 je objavljen obširni članek o pozidavi Logatca. Planiran je bil med drugim tudi kulturni center s knjižnico (blizu bivše gostilne Krpan) in športni center na lokaciji današnje NLB in Mercatorja. Nova podpisana sodelavca glasila sta Tatjana Leskovec in Anton Petkovšek. V št. 5 so objavljeni posnetki takrat znanih izvoznih artiklov: ribiški stol, obešalnik TIP 100 P, obešalnik TIP 126 S in obešalnik Wischbone. V tej številki najdemo tudi zapise o gasilcih KLI-ja ter o problematiki infrastrukture v Logatcu.

V prvi številki 1955 je zapisan kot (odgovorni) urednik Branko Malus. LN prinašajo vedno več lokalnih novic, posebno kratke zapise v rubriki »Drobne novice«. V naslednjih številkah je tudi govor o kulturnoumetniških društvih (Remigij Jerman) in sekcijah SKUD (dramske skupine, folklor).

Leta 1956 zaradi splošnega pomanjkanja elektrike izide prva številka LN šele aprila. Decembra izide zadnja številka. Namesto LN je kasneje delavski svet KLI občasno izdajal ciklostirani

tovarniški Bilten na nekaj straneh s prispevki o svojem podjetju. Prva številka Biltena je izšla šele 25.4.1959. V uvodniku so zapisali, da so LN prenehale izhajati zaradi sitnosti s tiskanjem. – Res?! – Vsekakor pa je bila s tem storjena velika škoda samemu obveščanju v občini (veliko občanov je bilo zaposlenih v KLI-ju), posledično pa tudi za samo krajevno zgodovino. Bilten je bil izključno tovarniško glasilo, čeprav je bil tudi tu in tam kak manjši prispevek o dogajanju v Logatcu. Tega pa, žal, ni moč preveriti, saj KLI ni ohranil Biltena in niti svojih LN. – Neverjetno!

Nasploh so članki v prvih treh letnikih LN zanimivi za zgodovino KLI, pa tudi za lokalno zgodovino. V njih začutimo utrip tovarniškega življenja od proizvodnje, poslovanja do delavskega družabnega življenja. Nekaj prispevkov je prav humornih. Skoraj v vsaki številki je OSA v zbadljivih verzih »Še teh devet ...« opisovala dogodke, v katerih so se prepoznali nekateri zaposleni. So pa članki sledili tudi komunalni problematiki, kulturi in športu.

Zadnja številka Biltena je izšla l. 1969. Aprila 1970 je izšlo Glasilo KLI Logatec z naslovnim logotipom, kakršnega je čez nekaj mesecev vsebovala naslovnica na novo ustanovljenih LN.

(Dalje prihodnjič)
Gvido Komar

Bera štiridesetih let. Foto: F. Brus

Križani

in še kaj iz Grčarevca

Križani v Grčarevcu je lesen in polnoplastično obdelan. Z izjemo polihromacije je dokaj dobro ohranjen, odlomljen je le palec desne noge. Roki sta ob stiku s trupom nanj pritrjeni s kovinskimi vsadki. Korpus v obliki črke Y je v pasu rahlo zalomljen. Kristusova glava je nagnjena na levo stran. Izraz na obrazu je trpeč in izmučen, kar poudarita izstopajoči ličnici in močna kožna guba, ki poteka od konice rahlo zašiljenega nosu proti bradi. Lasje in brada so shematično oblikovani s paralelnimi prameni. Lasje so s prečo razdeljeni po sredini glave, dolg pramen las pada na njegovo desno ramo. Kratka brada se končuje v dveh kratkih nasvedranih krakih. Režaste poševne oče so rahlo odprte, vekci sta obrobljeni z rjavo barvo. Obrvi so začrtane s črno barvo. Glavo obdaja krona v obliki prepletenih zelenih trnjevih vejic. Toraks učinkuje ekspresivno, s poudarjenimi rebri in ključnico ter vdrtim trebuhom. Nekoliko dvignjeni roki sta prebiti z žebljem, iz katerega teče naslikana kri, prsti so rahlo pokrčeni. Kristus ima okoli ledij vrv, na katero je obešena draperija prta. Mišičasti nogi sta na križ pribiti z enim žebljem. Desna noga počiva na levi, zato se je na spodnji precej dobro ohranila polihromacija, ki je na zgornji skoraj povsem izginila; vidi se, da je iz ran tekla kri v močnih curkih. Skrbno je obdelan tudi spodnji del nog s prsti, nohti in podplati.

Namen tega prispevka seveda ni poglobljena stilna analiza in datiranje plastike; za to bi jo bilo treba najprej natančno pregledati tudi v smislu naravoslovnih raziskav. Vsekakor pa lahko rečemo, da gre za kvaliteto delo nekega podeželskega rezbarja, ki je skušal slediti (ali jih posnemati) starejšim, še gotsko vplivanim zgledom (npr. trpeči izraz na obrazu, nabrekli prsni koš nad upadlim trebuhom in ekspresivno oblikovanje podaljšanih prstov na nogah z velikima ranama, oblitima s krvjo). Zanimiv in razmeroma redek je detajl vrvi okoli Kristusovih ledij, na katero je obešena draperija (običajno gre za perizomo ali prt).

Razmisliti bi bilo treba o restavriranju kipa (polihromacija, ki je bila ne nazadnje tudi njegova zaščita, je zelo poškodovana ali je ni več) in njegovi primernejši nastanitvi. Na sedanjem mestu je namreč preveč izpostavljen okoljskim vplivom in drugim vremenskim nevarnostim.

Simona Kermavnar

Glasbeno plesni večer v Rovtah

Rovtarji so 20 februarja gostili Območno srečanje ljudskih pevcev in godcev ljudskih viž ter folklornih skupin Notranjske

Sicer maloštevilno občinstvo je imelo priložnost videti na odru to, kar je ljudi v preteklosti razveseljevalo. Pristna domača frajtonerica in ubrano petje »v živo« pa poskočni ritmi ob spremljavi čisto vsakdanjih instrumentov (kosa, perivnik, rogov...), ki so čez dan služili delu, zvečer pa spremljavi plesalcev ob marsikateri priložnosti: od ličkanja koruze do šrange na ohceti in podobnih nekdanjih družabnostih.

Srečanje je načel harmonikar Franc Jeraj, ki je harmoniki dodal še zvok orglic. Deset starejših in mlajših Medvejcev se je predstavilo s tremi pesmimi. Skladbi brez naslova pa je zaigral že drugi harmonikar večera Stanko Čuk z Medvedjega Brda. Iz Ligojne so prišla dekleta in žene – vmes je bil celo moški – ki slišijo na ime Trl'ce. Skupina šteje enajst članic. Predstavile so dve pesmi. Postavljanje mlajčkov pa so predstavili folkloristi iz Hotedršice pod vodstvom Matija Logarja s spletom priložnostnih plesov.

Prva solistka srečanja je bila Ivanka Urbas, sicer lastnica muzeja Na griču. Pogumno je zapela kar tri pesmi. Veronika Vuk vodi Coklarje iz Borovnice. Tako se namreč imenuje skupina upokojenih optimistov, ki so s seboj prinesli sila zanimive instrumente in nošo (kosa, podkev, lončeni bas, rog). Z njimi so spremljali tri tekmovalne pesmi. Duo Mir z Medvedjega Brda je že znan, vsaj nam, ki kdaj obiščemo kako domačo prireditev. Pogumni pevki se imenitno ujemata. Iz Poljan pa sta prišla Gorenjca Jože in Valerija Dolenc, ki delujeta v skupini Suha špaga. Tokrat pa sta se predstavila s harmoniko in baritonom v ohcetnih vižah Petelinov marš in Nevestin valček.

Srečanje je strokovno spremljala Mojca Kovačič. Ne vemo sicer, kakšni so bili njeni kriteriji, vemo in priznamo lahko le to, da so bili nastopajoči vsi po vrsti zelo dobri, pristno domači. Lepo in nevsiljivo je prireditev povezovala naša znanka z radijskih valov Logatčanka Mateja Perpar. Le želimo si lahko, da naše narodno blago v pesmi in plesu ne bi izumrlo, ampak da bi se širilo tudi med mladimi. Nekaj zametkov je prav gotovo še med nami.

Metka Bogataj

URNIK KNJIŽNIC

KNJIŽNICA LOGATEC

Tržaška cesta 44, 1370 Logatec,
tel. 01 7541-722 / fax 01 7543-137,
www.log.sik.si, knjiznica.logatec@log.sik.si
ponedeljek, sredo, petek: 9.00 – 19.00
torek, četrtek: 12.00 – 19.00 in sobota: 8.00 – 13.00

KRAJEVNA KNJIŽNICA ROVTE

torek: 15.00 – 19.00 in četrtek: 12.30 – 19.00

KRAJEVNA KNJIŽNICA HOTEĐRŠICA

sreda: 16.00 – 19.00 in petek: 16.00 – 19.00

KRAJEVNA KNJIŽNICA VRH SV. TREH KRALJEV

torek: 12.30 – 14.30 in petek: 17.00 – 19.00

Na Mrzlici

Pohodniško naravnani pripadniki družbe SDND /Samo da nismo doma/ smo se prvo nedeljo v marcu odpeljali v Savinjsko dolino – skozi Šempeter, Prebold do naselja Matke (320 m), kjer smo pod vodstvom Dušana Jozlja pričeli 3-urni pohod na Mrzlico. Steze in poti so bile zaradi topečega se snega mokre in blatne. Proti vrhu je bilo vedno več snega. Na vrh Mrzlice (1122 m) smo se povzpeli v delno sončnem vremenu okrog poldneva. Z razglednika na vrhu je širok razgled motila slaba vidljivost.

Kmalu smo se spustili do nekaj minut oddaljenega Planinskega doma na Mrzlici. Prva planinska koča je bila odprta leta 1899, leta 1931 je bil zgrajen nov, večji planinski dom. Na temeljih med vojno požganega doma je bil leta 1963 zgrajen velik planinski dom, ki je bil do sedaj večkrat prenovljen. Po krajšem počitku smo se okrepčali s hrano iz nahrbtnika in s postrežbo iz kuhinje Planinskega doma.

Vračali smo se po drugi strmi, najprej po delno zasneženi in poldedeni ter blatni stezi, v dolino. Pot je peljala tudi blizu Gozdnika, ki ima na vrhu bivač. Po dveh urah hoje po gozdnih poteh, stezah in asfaltni cesti smo prišli v Matke do izhodišča naše poti.

Izpod Homa smo se še deloma peljali deloma pa pešali na vrh, kjer pri cerkvi sv. Magdalene iz druge polovice 14. stoletja – ta čas jo prenavljajo – stoji na razglednem hribu nad Savinjsko dolino Dragov dom na Homu (605m). PD Zabukovica je uredilo planinsko postojanko v nekdanji mežnariji leta 1967, leta 1972 so uredili cesto do podnožja vrha in razširjeni dom odprli leta 1977.

Pred Domom na Mrzlici.

V popoldanskih urah smo se poslovili od Savinjske doline in se po hitri cesti pripeljali v Logatec. Čeprav nismo imeli na pohodu najbolj razglednega vremena, smo bili zadovoljni z obiskom Mrzlice z nam manj znane smeri.

Besedilo in foto: Marinka Petkovšek

Sekirica – naše najbližje smučišče

Nekaj smučanja je pa le bilo.

Tako je bilo včasih, ko so bile še prave zime, vedo povedati domačini. Denimo, leta 1995 je bilo v Logatcu meter in pol snega. Takrat so občinski možje prosili Borisa Čičmirka, smučarskega učitelja in trenerja, za pomoč pri zagonu vlečnice. In vlečnica je stekla. Potem je bilo kakšno leto več, drugo manj snega, zadnja leta pa vse manj.

»Če ga ni dovolj, pomaga umetno zasneževanje. Če pa je preveč toplo, tudi dva topova in »žirafa« ne morejo narediti čudeža. Marsikaj je bilo zadnja leta narejenega: uredili smo smučišče, napeljali močnejšo elektriko, uredili dovod vode na smučišče, letos sta bila ob pomoči občine (na iniciativo župana in podžupana) zamenjana vlečna vrvi in pogonsko kolo. Treba bo urediti še spodnji del izteka (močvirje), nasuti in utrditi dovodno pot; ne nazadnje, tudi točilnica bo potrebna prenove,« je pripovedoval Boris Čičmirko, ki je skupaj še z nekaj njemu podobnih zanesenjakov »odgovoren« za to, da je mala vlečnica delala prvo nedeljo v marcu. Takrat je okoli petnajst otrok starih od dveh do deset let pokazalo, česa so se naučili v smučarski šoli, ki jo je organizirala PZUTS (Področna zveza učiteljev in trenerjev smučanja) Logatec.

Kako bo s snegom v prihodnje, ne vemo, prepričani pa smo lahko, da Sekirica ne bo samevala!

Besedilo in foto: Branko Pevec

Ana tretja med mladinkami

3. OT R Slovenije za mladince

V športni dvorani Osnovne šole v Zgornjem Kašlju je NTK Vesna 15. februarja pripravil že 3. odprti turnir RS za mladince in mladince. Naše barve je tokrat zastopalo 9 tekmovalk in tekmovalcev: **Ana Verdinek, Sanja Smiljanič, Nina Zupancič in Katja Gutnik pri dekletih ter Blaž Bončina, Toni Kožul, Tim Šfiligoj, Nejc Gutnik in Miha Žigon pri fantih.**

Najbolje se je tokrat odrezala Ana z osvojenim 3. mestom.

Več lahko izveste na spletnih straneh NTK Logatec: <http://www.klub-ntk-logatec.si>.

Mateja Šfiligoj

Popotovanje od Sežane do Trsta

Pod vodstvom Alenke Mrak smo planinci 22. februarja prepotovali »Pot Sonje Mašere«

Sredi zime smo se namenili na pohod po Poti Sonje Mašere – priljubljene slovenske zdravnice, javne delavke in planinke iz Trsta. Pot, ki čezmejno povezuje tržaško okolico s Krasom, so uporabljali domačini, ko so vsak dan s Krasa prihajali v Trst na delo ali po opravkih. Pot je označena z modro-belimi Knafelčevimi markacijami.

Mimo Bazovice smo iz Sežane prišli do izhodišča. Pot nas je vodila skozi Orlek. Tik pred nekdanjo državno mejo nas je turistični pano opozoril na zelo znano jamo Labodnica, ki so jo odkrili leta 1841, prav v času, ko je Trst nujno potreboval primerno zajetje pitne vode. Jama je takoj zaslovela po svoji globini (329 m), še bolj pa zaradi njenega dna na nadmorski višini 12 m, kjer so odkrili podzemni rokav Timave. Preko kraške gmajne smo dospeli v Bane, kjer je zanimiv vodnjak, zgrajen leta 1849, ki priča o nekdanjih težkih življenjskih razmerah po kraških vaseh, ki jih narava ni obdarila z vodo. Tod in v Trebčah so znamenite kraške hiše s kamnitimi portali in vodnjaki. Banovska tovarna pot je bila nekoč najhitrejša povezava Banov in tega dela Krasa s Trstom. Delavci in mlekarice so hodili po njej, pri Cesarjih pa so stopili na openski tramvaj. Po krajšem počitku na Banovskem vrhu smo si ogledovali spodaj ležeči Trst in mirno morje. Potem smo prišli do Cesarjev, do Piščancev in po gozdni poti do Stajc. Prečkali smo cesto, kjer pelje tramvaj z Opčin v Trst.

Opčine so visoko predmestje Trsta (316 m) na skalnatem kraškem robu, po »pečinah« je kraj tudi poimenovan. Stoletni openski tramvaj, katerega zgornja postaja je sredi Opčin, je začel voziti 9. septembra 1902. Na kraškem robu pred Opčinami stoji obelisk, postavljen leta 1830 v spomin na odprtje dunajske ceste Trst – Ljubljana.

Pot nas je nato pripeljala do Stenika, kjer smo po prečenju vaškega jedra nadaljevali pot po pobočju, poraslem z vreso, in kmalu stopili v gozd na skupno opoldansko malico. Pot smo nadaljevali med nasadi trte in oljk. V manjšem zaselku Cjaki, ki

je med najstarejšimi barkovljanskimi naselji, je izredno lepa razgledna točka. Tu so živeli zgolj od kmetijstva in živinoreje in najdlje ohranili nekdanjo hišno strukturo. Barkovlje so ves čas hoje kakih 300 metrov pod nami kakor na dlani s svojim svetilnikom, marino in športnimi tereni. Severno tržaško predmestje je bilo do 1. svetovne vojne še samostojna in pretežno slovenska vas ribičev, vrtnarjev, vinogradnikov in gostilničarjev. Danes so Barkovlje predvsem vilška četrt petičnih Tržačanov. Že v rimski dobi so tu stale vile odličnih meščanov. V kraju stoji 70 metrov visok spominski svetilnik, ki so ga zgradili leta 1927 na kraju, kjer je stal od leta 1830 višji svetilnik (120 metrov). Sedanji svetilnik je hkrati spomenik padlim italijanskim mornarjem.

Pod železniškim viaduktom in po strmih ozkih stopnicah smo prišli v Barkovlje, ki so bile na začetku 19. stoletja manjši razpršen zaselek z nekaj manj kot tristo prebivalci. Zaradi velikih gradbenih posegov se je število prebivalcev počelverilo. Iz Barkovelj smo se po šesturni hoji odpeljali do znamenite cerkve Marije Kraljice miru na Vejni. Spodaj pa se je kot na dlani kazal Trst, za njim pa slovenska obala. Od tam smo se sredi popoldneva odpeljali domov.

Marinka Petkovšek

Tik iznad Trsta. Foto: M. Petkovšek

Odlični mladi glasbeniki

Na 12. regijskem tekmovanju mladih glasbenikov iz okolice Ljubljane in Zasavja so nastopili z odličnimi uspehi tudi učenci logaške Glasbene šole

Na tekmovanju je nastopilo 41 tekmovalcev: 17 kitaristov, 20 violinistov in 3 violončelisti iz devetih glasbenih šol: Domžale 11, Cerknica in Grosuplje po 4, Kamnik 3, Litija-Šmartno 2, Ljubljana in Trbovlje po 1, Vrhnika in Logatec po 6 ter 3 zasebniki.

Komorne pihalne skupine so tekmoval 11. februarja v Ribnici; tam je nastopil tudi naš kvartet saksofonistov: **Sara Trček, Jošt Brenčič, Urška Erjavec in Laura Kociper** – pod mentorstvom **Luka Loštreka**. V 1. kategoriji je kvartet prejel 84,75 točk, kar mu je prineslo **srebrno priznanje**.

Med kitaristi, ki so nastopili 15. februarja v GŠ Frana Gerbiča v Cerknici, sta se ob mentorstvu **Miha Megliča** pomerili **Katja Razložnik** – v 1. b kategoriji je s 96,33 točk prejela **zlato priznanje** in **absolutno prvo mesto** –, ter **Špela Simonišek** – v 1. c kategoriji si je z 90,33 točk zaslužila **zlato priznanje**.

Violinisti pa so tekmovali 18. februarja v GŠ Domžale. Pod mentorstvom **Marjetke Tekavec Mihovc** in ob klavirski spremljavi **Tanje Žagar** sta nastopili violinistki **Sonja Arhar** – v 1. c kategoriji je za 91,00 točk prejela zlato priznanje, in **Neža Flišek** – v 1. a kategoriji je prejela **bronasto priznanje**; **Magdalena Mezek** pa je pod mentorstvom **Neže Cankar** prejela **srebrno priznanje** za 88,00 točk v 1. c kategoriji.

Na slavnostnem koncertu ob koncu tekmovanja pa je 18. februarja v Domžalah nastopila tudi Katja Razložnik kot **absolutna zmagovalka** v svoji skupini.

Vsem učencem, mentorjem in korepetitorici za dosežen uspeh – iskrene čestitke!

Glasbena šola Logatec

Prava pustna gledališka predstava

Zagotovo bi vsi, ki so se udeležili otroškega pustovanja v organizaciji OŠ Tabor na pustni torek, soglašali s sporočilom iz naslova

Najmlajše, malo starejše in še starejše maske in njihove spremljevalce je v Kulturnem domu Tabor pričakala prava gusarska ladja s prijaznimi gusarkami na krovu, ki so neutrudno na svojo gusarsko zabavo na Pustnem otoku zvabile veselo množico čarovnic, živali z vseh celin, princesk in kraljičen z vsega sveta, Pik Nogavičk, Nindža želv, kavbojev in Indijancev in celo čisto prava japonska družina je bila med njimi. Gusarke Darja, Špela, Anita, DJ Dubravka, Marija in njihova najmlajša, še vajenka Katja, so popolnoma obvladale nastalo situacijo. Njihove podložnice Irena, Lea, Staška, Rosana in Janja so na njihov ukaz razdelile vso hrano in pijačo lačnim in žejnim obiskovalcem ladje.

Na gusarski ladji.

S plesom in čarovnijo so obiskovalce na ladji začarale do te mere, da so se le-ti popolnoma prepustili njihovi gusarski zgodbi in po dveh urah neumornega veselja zadovoljni zapustili gusarsko ladjo v prepričanju, da naslednje leto na pustni torek zagotovo spet pridejo.

Učiteljice razredne stopnje OŠ Tabor so otrokom letos zares pripravile nepozabno pustovanje. Ni bilo pomembno, da je bil pust letos ravno med počitnicami, za otroke se je treba vedno maksimalno potruditi in to so učiteljice tudi storile – v veselje vseh pustno razpoloženih otrok, staršev in ostalih, ki smo začarani spremljali prave igralske bravuroze gusark, ki so svojo predstavo izpeljale brezhibno, z veseljem in ljubeznijo do otrok – ker je to njihovo poslanstvo, ker se na tak način spletoje najpristnejše vezi med učitelji in otroki. Zato!

Bojana Levinger

Vendar spet snežne počitnice

Kar navajeni smo, da se zimске počitnice zadnjih nekaj let stekajo bolj spomladansko. Letos je bela starka nasula obilico snega, ga podkrepila še z mrazom, in tako smo se po dolgem času lahko celo smučali. Vsaj osojne strani so bile še kar primerne za smuko, tako da smo tudi v Rovtah lahko izvedli smučarski tečaj: nekateri pod strokovnim nadzorom, nekateri

pa kar v lastni režiji.

Končno spet enkrat ni bilo treba za smučarijo posegati pregloboko v žep, saj je domači hrib zelo poceni, pa še konkurenca v smučarski opremljeni in znanju je neprimerno manjša, kot denimo, na Krvavcu.

Počitnic je, seveda, konec, šolske klopi pa že vabijo spočite glave, da se posvetijo učenju in nalogam, ki jih spet čakajo.

M.B.

Plesna razigranost

Dan plesa, bolje rečeno – ura plesa se je v organizaciji logaške Izpostave JSKD odvrtila na 7. območnem srečanju mažoretnih, otroških in mladinskih plesnih ter baletnih skupin

Po pozdravnem nagovoru Tanje Pine Škufca, vodje logaške Izpostave JSKD, je plesalka, koreografinja in plesna pedagoginja z diplomom iz belgijskega Brugga Nataša Tovirac 5. marca strokovno spremljala revijo mažoretnih, plesnih in baletnih skupin; vsega devet se jih je predstavilo.

Uvodoma je Twirling klub prispeval program s petimi nastopi. Nakar je stekel revijski program po vrsti: Twirling klub logaških mažoret s Plesno miniaturo v koreografiji Vere Tratnik, Plesni studio Taurus – Skokice v Plesni miniaturo Kavboji v koreografiji Tanje Mužević, Metuljčice Baletnega društva iz Postojne v

la plesalka Ingrid Radman s studiozno izraznim avtorskim solom, kot bi rekli: zunaj kategorije.

Drugi del nastopov je pripadal logaškim Metuljčicam iz postojnskega Baletnega društva z ljubko Zimsko pravljico v koreografiji Lize Volk. Za njimi so se tretjič predstavile logaške mažorete s Plesno miniaturo v koreografiji Ingrid Radman. Z dvema skupinama se je predstavil Plesni studio Taurus: najprej skupina Step up z Disco Dancem, nato skupina Hoppies s Plesno miniaturo When I grow up; obe koreografiji v postavitvi Tanje Mužević.

Če k vsemu dodamo še dopadljivo vodenje Nejca Škufca in mestoma prebučno glasbo (čemu neki!?) pa preveč angleščine, nam ostane tisto, čemur je bila prireditev namenjena: poskočnost, prijaznost, živahnost, razigranost mladih plesalcev in domiselna zavzetost vodij in koreografov; vsem so veljala neposredna gromka pritrjevanja.

Logaške Metuljčice iz postojnskega Baletnega društva.

Cvetličnem valčku s koreografijo Mance Krnel, pa spet logaške mažorete in ponovno v koreografiji Vere Tratnik.

Ko - nec prvega dela je za intermezzo poskrbe-

Artemis

Da bo naša domovina prijazen kulturni vrt

V mozaik prireditev ob prazniku kulture so svoj kamenček dodali tudi učenci s Podružnične šole v Rovtarskih Žibrah

Vsekakor si naš veliki poet France Prešeren zasluži vse več časti in spoštovanja, kot ga premore praznik kulture, ki se naslanja na obletnico pesnikove smrti 8. februarja. Ta dan je praznik nas vseh, kajti vsi skupaj ustvarjamo in predstavljamo slovensko kulturo. Kultura niso samo bistro misli posameznikov, ki jim je pero blizu, niso samo veliki dosežki, ki nas delajo vidne, kultura so vse oblike sporočanja, sporazumevanja in medsebojnih odnosov. Kultura je spoštovanje in ohranjanje tradicije in vrednot. Kultura je tudi naš odnos do narave in skrb zanjo.

Na predpraznični večer so učenci povabili v svojo družbo vaščane krajevne skupnosti Trate. Kar nekaj se jih je zbralo na prireditvi, predvsem tistih, ki znajo ceniti pristnost in otroško ustvarjalnost. Mali umetniki so občinstvo nagovorili s prepletom ljudskih pesmi, plesov in besedil slovenskih pesnikov in pisateljev. S svojimi nastopi so vsak po svoje nav-

dušili in poslušalcem pripravili prijetne trenutke.

Ob tej priložnosti so izšle tudi Vražje drobtinice, glasilo POŠ Rovtarske Žibrše posvečeno starim ljudskim vražam, ki so bile nekoč žive; nekatere med njimi pa so žive še danes. Učenci 1. in 3. razreda so raziskali stare ljudske običaje in vraže.

Vse zbrano gradivo so uredili in ga zapisali v glasilo. Morda bo kdo ob dolgih večerih, ko ne bo toliko dela, posegel po njem in obujal spomine.

Prizadevamo si narediti življenje, tudi brez praznikov, resnično praznično. Prebudimo naša obču-

tja in dobre namene ter razmislimo, kaj lahko še storimo, da bo naša dežela kot prijazen, svetel kulturni vrt, ki bo postal priložnost za naše druženje, za izmenjavo mnenj in negovanje naše kulturne dediščine, predvsem pa našega maternega jezika in narodne zavesti.

Ana Žakelj

Z mladimi recitatorji. Foto: A. Žakelj

Šola, kjer je preprosto zelo lepo

Informativni dan v postojnskem Šolskem centru – Vse je kazalo, da je res tako, kot je na medmrežju zapisala ena od tamkajšnjih dijakinj

Srednješolski center obiskuje v 45 oddelkih 1115 dijakov z Notranjske, Primorske pa tudi iz drugih krajev. V avli so dijaki pod naslovom »Si upaš? Bar, d.o.o.« predstavljali življenje in delo na šoli; na ogled so bili predmeti, ki so jih izdelali dijaki pri praktičnem delu. Potem sprehod skozi veliko jedilnico, dobro opremljeno kuhinjo, amfiteatrsko predavalnico, kjer je imel dramski krožek predstavo, pa v knjižnico s čitalnico in v nekaj specializiranih učilnic z najsodobnejšo tehnologijo. Pokali in priznanja ob vходу v telovadnico so dokaz o pestri športni aktivnosti mladih. Dijaki se vključujejo v razne krožke: likovni, novinarski, fotografski, debatni... kar jim bo poleg osnovnega znanja, pridobljenega v šoli, prišlo prav v nadaljnjem življenju.

Nedaleč proti železniški postaji je avtoservisna delavnica z namensko opremljeno učilnico za pouk strokovnih predmetov. Prav zanimiv je bil pogled na »drobovje« razstavljenega avtomobil-

skega motorja. Mimogrede: tudi strojni tehniki, oblikovalci kovin, avtoserviserji so med deficitarnimi poklici.

Razpisani oddelki za šolsko leto 2009/10

gimnazija	3 oddelki
ekonomski tehniki.....	2 oddelka
strojni tehniki.....	2 oddelka
srednja poklicna šola (avtoserviser, oblikovalec kovin-orodjar).....	1 oddelek
nižja poklicna strojna šola.....	1 oddelek
strojni tehniki (PTI-3plus2) ..	1 oddelek
dislocirani oddelek gimnazije v Ilirski Bistrici.....	1 oddelek
technik računalništva v Ilirski Bistrici.....	1 oddelek

Zakaj pride v postojnski Šolski center vsak dan tudi 35 dijakov iz logaške občine? Ker jim je blizu, ker so dobre povezave z železnico in avtobusom, ker na šoli niso samo gimnazijci, ampak tudi »ekonomci« in strojniki, kar popestri vzdušje. Dijaki se bolje poznajo med seboj, se ne »zgubijo« v množici. Šola redno vzdržuje stike s starši. Dijaki imajo dobre možnosti za zaposlovanje po končanem šolanju ali pa za nadaljevanje šolanja.

V Šolskem centru, kjer bo letos možen vpis v program računalništva, je tudi Višja strokovna šola, ki izobražuje študente v programu poslovni sekretar in v programu strojništvo, za naslednje leto pa načrtujejo še program gozdarstva in lovstva.

Brane Pevec

V čast prazniku kulture

Osmi februar, slovenski kulturni praznik, ob obletnici smrti Franceta Prešerna, pisca slovenske himne in še mnogih drugih pesmi

Tudi letos smo si učenci osnovne šole 8 talcev Logatec ogledali proslavo ob prazniku kulture. Vendar pa je bilo letos vse skupaj malo drugače. Prva spremlja je bila že ta, da je proslava potekala v Narodnem domu in ne v športni dvorani.

Naša želja, da bi radi Franceta Prešerna spoznali še na kak drug način, je padla na plodna tla. Šolska dramska skupina Igro ljubi je pod mentorstvom Sergeje Šorli Letonja pripravila enkratno predstavo z naslovom **Kako prešerni smo danes**. Igralska zasedba, ki šteje 14 nadobudnih igralcev, se je pod budnim očesom mentorice naučila nekaj znanih pa tudi manj znanih Prešernovih pesmi (Sonetje nesreče, Zarjovela d'vičica, Nezakonska mati, Pod oknam, Povodni mož, Krst pri Savici - Črtomirov in Bogomilin govor -, Zdravljica), ki so jih povezali v zgodbo. Vse skupaj pa so postavili v sedanjí čas v Ljubljano. Manjkalo ni niti smeha niti petja. Igralci so pokazali, da se znajo tudi zavrteti.

S posebnimi zvočnimi in vizualnimi efekti so predstavo še popestrili in gledalci smo kmalu dobili občutek, da smo v pravem gledališču. Slišali smo tudi zmagovalne interpretacije ,tekmovalnja' v deklamiranju, ki je potekalo v vseh razredih. Avtor letošnjih pesmi je bil Andrej Rozman Roza. Slišali smo tudi njegovo ,predelavo' Povodnega moža, ki je šla vsem dobro v ušesa in marsikoga tudi spravila v smeh.

Po dobri uri kakovostne predstave smo se polni vtisov vrnili v šolo. Boga-tejši za nekaj verzov, ki so se nam vtisnili v spomin, in zadovoljni, da je bila naša želja uresničena.

Eva Razložnik, 9. b

Resnično in neresnično – to je zdaj vprašanje

Ob letošnjem govoru župana Janeza Nagodeta na osrednji občinski prireditvi ob kulturnem prazniku s podelitvijo Februarskih priznanj (povzetek objavljen v Notranjsko kraških novicah ter Logaških novicah (št. 2/2009, str. 26) nikakor ne morem mimo stavka – citiram: »Letošnji postopek izbire dobitnikov Februarskih priznanj me še posebno veseli in navdihuje s ponosom, saj so tokrat predlagatelji izbrali resnično zaslužne osebnosti ... « Pod prav čudno luč so sedaj postavljeni pretekli dobitniki priznanj. Po tej logiki so predlagatelji od l. 1989 do lani predlagali neresnično zaslužne osebnosti oz. so kot taki nagrade tudi prejeli. Letošnji postopek izbire dobitnikov februarskih priznanj našega župana posebej veseli in navdihuje s ponosom. – Kaj pa pretekla leta? So šle vse čestitke nagrajencem s figo v žepu? So bili nagrajenci izbrani v smislu: »No, ja, če

že ni boljših?« Ironično pa je dejstvo, da ima že vrsto let škarje in platno župan kot predsednik komisije za Februarska priznanja (taka je neuradna informacija), ki iz predlogov odbere najboljše in jih nagradi. K temu naj dodam, da bi ob nagrajencih lahko omenili tudi komisijo, ki je izbrala nagrajence. Tako pa imamo vsako leto občutek, kot da nagrajence izbere nekakšna tajna loža.

Da pa ne bo videti, kot da zlivam gnojnico na našega župana, bom omenil, da je enakega kozla ustrelil tudi bivši svetovni prvak v smučarskih skokih, aktualni športni direktor nordijskih disciplin, častni gost **dr. Franci Petek**. – Citiram: »**Tokratno priznanje gre resnično v prave roke ...**«) Tako je bilo rečeno na občinski prireditvi 19. januarja 2009 v Logatcu ob podelitvi priznanja za življenjsko delo na področju športa (objavljeno v Logaških novicah št. 2/2009 str. 14).

Morda sta oba (župan Janez Nagode in Franci Petek) hotela z besedo »resnično« samo poudariti čestitke ob prejemu priznanj. Vendar pa lahko neustrezna raba določene besede izzove ravno nasprotno učinke. Dejstvo pa je, da noben kandidat za priznanja, pa naj gre za Prešernove nagrajence ali dobitnike Oskarja, nima enakih zaslug oz. enakih dosežkov. To je normalno. Važno je, da zadoščajo kriterijem razpisa ali izbora. Torej – kakor v nebesih tako na zemlji.

Zapis zaključujem s čestitkami letošnjim prejemnikom Februarskih priznanj, dobitniku priznanja za življenjsko delo na področju športa Občine Logatec Viktorju Tršarju, pa tudi komisijam in predlagateljem z željo, da bi v prihodnje bile bolj jasno formulirane čestitke, predlagatelji in komisije pa bolj transparentni.

Gvido Komar

ZAHVALA

*Noč v korakih mirnega je sna
vzela, kar življenje da,
pot zdaj tvoja vodi tja,
kjer so drugi tvoji že doma.*

**Terezija
Fortuna,
roj. Šantelj**
1906 – 2009

Ob smrti naše drage Terezije se iskreno zahvaljujemo osebju Doma Marije in Marte za vso skrb in nego v zadnjih letih njenega življenja.

Hvala Komunalnemu podjetju za organizacijo pogreba, g. župniku Selanu za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala tudi za vsa izrečena sožalja ter darovane sveče in cvetje.

Vsi njeni

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni
je 16. januarja
zastalo srce našemu
možu, očetu, bratu in dedu
Francu Kermavnarju

**Franc
Kermavnar**
1928–2009

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, darovano cvetje, sveče in mašne darove ter za številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo patronažni sestri Branki Lekšan za večletno oskrbo na domu. Lepa hvala tudi dekanoma Francu Kaduncu za redne obiske na domu in nečaku Jožetu Stržaju za somaševanje in opravljen pogrebni obred.

Hvaležni smo tudi predstavniku krajevne skupnosti Borisu Teglju za besede slovesa, gasilcem PGD Laze-Jakovica in Planina za častno spremstvo, pevcem Logaškega kvarteta za občuteno zapete žalostinke ter Gorazdu Bošnjaku iz Komunalnega podjetja Logatec za organizacijo pogreba.

Vsi njegovi

Dogajalo se je v Logaškem okraju

Iz programa dvodnevni prireditve v čast 40-letnice vladanja Franca Jožefa

Nedelja, 22. julij 1988

Že pred šesto uro zjutraj so hodile množice po praznično okrašeni in očiščeni vasi, med mlajčki in zastavami. Nekateri pomembni gostje so prispeli z vlakom (ob 7h) ali s kočijami, predstavniki društev in združenj pa z bogato okrašenimi vozovi (okoli 8h). Ob 8.30h se je v Gorenji Logatec pripeljal knez Hugo Windischgrätz, malo kasneje pa Aleksander Schemerl, c. kr. namestniški svetovalec iz Ljubljane, z okr. glavarjem K. Russom in drugimi gospodi; vse je pričakal odbor. Ob 9h so na okrašenem oltarju pred gradom sveto mašo darovali duhovniki na čelu z dekanom Ivanom Koprivnikarjem z Vrhnike. Po maši in po zahvalni "Te deum" so mimo dostojanstvenikov „defilirala“ uniformirana društva. V stanovanju okrajnega glavarja so se predstavljale deputacije gospodu A. Schemrlu kot namestniku deželnega predsednika barona Andreja Winklerja v vrstnem redu: deputacija duhovščine, deputacija državnih uradnikov, deputacija županstev in okrajnih šolskih sv. tov, dedeputacija c. k. notarjev, c. k. poštinih uradnikov, železniških uradnikov, cestnih odborov in okrajnih zdravnikov, deputacija udov c. kr. okrajnega šolskega sv. ta, šolskih vodstev in učiteljskega društva, deputacija društev in deputacija c. kr. rudarjev. Po končani predstavitvi so pred gradom posadili drevesi za drevored, župan Gorenjega Logatca Matija Milavec pa je imel pozdravni govor; temu so sledili še drugi.

Ob 11h so se gospodje in „gospice“ odpravili proti Dolenjemu Logatcu. Na Brodu so si ogledali prostor za bolnišnico („za silo“) občin Dolenji-Gorenji Logatec, kjer se je odkril napis. Slavnostni govor, v katerem je razjasnil namen in pomen bolnišnice, je imel dr. Stanko Sterger. Ob 12. 30 so odšli na prostor ob cesti proti Rovtam, kjer so zasadili začetni sadni drevesi za drevored. Fran Gerkmann, c. kr. okrajni šolski nadzornik, je imel govor, ki naj bi obudil ljubezen do sadjarstva. Potem so se odpravili k hiši gospe Ivane Marguč, kjer je bila otvoritev Logaške posojilnice. Za tem so šli na prireditveni prostor na banket, kjer so slavnostni gostje imeli med jedmi slovesne gromoglasne napitnice (zdravice). Na koncu banketa so lepa dekleta prodajala kitice cvetlic ter srečke. Ob 17h je nastopil slavnostni govornik dr. Andrej Ferjančič.

Pred več kot 7000-glavo množico je nastopil pevski zbor (80 žensk in 80 moških) pod vodstvom pevovodje Vojteha Ribnikarja ob spremljavi godbe. Začel se je ples. Okoli 9h zvečer so se zbrale požarne straže in pripravile baklado. Na „Sekirci“ so spuščali rakete ter prižigali ognjemete, za kar je poskrbel gospod Adolf Harmel iz Idrije. Sprevod bakel je šel do okr. glavarja K. Russa, kjer so mu pevci pripravili serenado. Sprevod se je vrnil na prireditveni prostor v Dolenji Logatec in tam je bila zabava s plesom skoraj do zore.

Gvido Komar

ZAHVALA

*Kakor valovi in galebi
se srečujemo in približujemo;
galebi odlete,
valovi odplavajo
in mi odhajamo.
(Tagore)*

**Ivan
Pečkaj**

16.8.1936 – 31.1.2009

Ob boleči izgubi dragega moža, dobrega očeta, brata ter strica se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sose-dom, znancem, prijateljem in sodelavcem iz Rotomatike za izrečeno sožalje, darovane sveče, cvetje ter darove za svete maše in sredstva, namenjena za dom na Griču.

Posebno se zahvaljujemo tudi gospodu župniku Janezu Komparetu ter Marjani Rupnik za takojšen sprejem v dom sv. Jožefa ter osebju za skrb in nego v času bolezni.

Zahvaljujemo se tudi osebju iz ZD Logatec.

Hvala tudi Komunalnemu podjetju Logatec za organizacijo pogreba ter gospodu župniku Janezu Selanu za lepo opravljen pogreb. Zahvala tudi gospodoma Dragu Senčurju in Mirku Turku za somaševanje.

Na koncu se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Stoletje Knjižnice Logatec

V zapisu »Stoletje Knjižnice Logatec III.« v št. 1 letošnjih Logaških novic se mi je primerila napaka. Zapisal sem, da je knjižnica na »Vrhu« odprta samo enkrat na teden. Na srečo, me je že urnik splošnih knjižnic tik pod zapisom demantiral. Torej Krajevna knjižnica na »Vrhu« je odprta: ob torkih od 12.30 do 14.30 in ob petkih od 17. do 19. ure. Med posebno zaslužnimi knjižničarji pa sem pozabil navesti tamkajšnjo knjižničarko. Najbolj zaslužen za aktiviranje knjižnice na »Vrhu« (decembra 1991) je vsekakor domačin Marko Žust (ob podpori vseh vaščanov, ki so pa že pogovorno dejavni v kulturi). Prva knjižničarka v tej knjižnici pa je bila Mojca Mi-všek (zdaj poročena Treven). Svoje delo je opravljala vestno in z ljubeznijo. Žal, je zaradi življenjskih okoliščin prenehala z ljubiteljskim delom v knjižnici. Njeno delo je nadaljevala Jasmina Buh. Ta čas v tej knjižnici izposojajo knjige ob torkih dežurni knjižničarji iz Knjižnice Logatec, ob petkih pa mlada študentka Alenka Buh.

Ob Krajevni knjižnici Hotedršica pa se je že kdaj zapisalo (tudi meni), da je bil tam dolgoletni knjižničar pisatelj Ivan Albreht. To ne drži. Knjižničar je res bil Ivan Albreht, a le pisatelj soimenjak, menda njegov sorodnik! Žal, sem sam prepisal napačne podatke. O knjižničarju Ivanu Albrehtu iz Hotedršice bi bilo kdaj vredno zapisati kako besedo v Logaških novicah, saj je bil poleg v knjižnici aktiven še na drugih področjih.

Za konec naj dodam, da so celo vrsto let v logaški Knjižnici bile za krajši čas zaposlene delavke, ki jih je k nam napotil Zavod za zaposlovanje v okviru programa »javni del«. Najdlje je bila zaposlena (nadomeščala je tudi porodniške dopuste) Bojana Osterman. Veljala je za vzorno knjižničarko, opravila pa je tudi strokovni izpit.

Gvido Komar

Po virozi se je spet vse razživel

Sladki oreški

Končno se je od nas poslovila tudi viroza... In stekle so razne dejavnosti – najprej kuharska delavnica, ki jo vodi Angelca Trontelj. Pripravili smo zelo dobre piškote – oreške. Angelca je že naprej naredila testo, stanovalke pa smo potem oblikovale testo v majhne modelčke. Spečeni so bili zelo lepi in okusni orehi. – Praznovali smo tudi januarske rojstne dneve; posebej pa so nam organizirali prevoz na logaški sejem.

Razstava unikatnega cvetja

V pritličju je naša stanovalka Frančiška Češnovar, ki živi v Domu že tri leta, pripravila razstavo unikatnega cvetja. Frančiška ima štiri otroke, šest vnukov in sedem pravnukov. Z ročnimi deli se še posebej ukvarja, odkar se je upokojila. Oblikuje zelo lepo cvetje; tudi poročni šopek je naredila. Kvačka tudi prtičke vseh vrst. Kljub težavam z očmi še veliko naredi za svoje najdražje. Na razstavi je zapel tudi domski pevski zbor, ki ga vodi Renata Kogovšek. Naš stanovalec Ivan Žvanut, je recitiral pesem in podaril razstavljalci šopek. Pesem Družina je prebrala stanovalka Andrijana Zavodnik. Pohvaliti pa

moram kuhinjo, ki nam je tudi to pot pripravila raznovrstno pecivo in pijačo.

Razstava fotografij in otvoritev računalniškega kotička

Ob otvoritvi računalniškega kotička je potekala razstava fotografij Alenke Gorza Jereb z vrta Na krokarjevi jasi na Zaplani. Razstavljalca nam je pripovedovala, kaj vse ji uspeva na vrtu in koliko od rastlin je trajnic. Vrt si je mogoče tudi ogledati. – Mora biti lepo in zanimivo. Uvodni nagovor nam je namenila direktorica Helena Primc. Predstavniki MISS-a Matjaž Medvešek je predstavil računalniški program za seniorje, ki se bo v prihodnje izvajal v Domu. Domski pevski zbor pa je zapel dve pesmi.

Pust

Tudi letos so nas razveselile pustne maskare v spremstvu harmonike in piščali. Z maskarami smo se srečali v glavni jedilnici, nato pa so se šle maskare predstaviti še po sobah in oddekih. Tudi letos nismo stanovalci obdarili marškar, temveč so nas one obdarile s krofi.

Ivanka Pečenik

Lev Svetek-Zorin

Logatčan, avtor himne Primorcev ter zmagovalne pesmi »Mandolina« na prvem festivalu Slovenske popevke na Bledu

Lev Svetek – Zorin

V stajenje Primorske je (neuradna) himna Primorcev. Besedilo je napisal Lev Svetek-Zorin, uglasbil pa jo je Rado Simoniti. Najverjetneje jo je partizan Zorin napisal leta 1944, ko je bil sodni inštruktor pri štabu IX. korpusa NOV. Pesem je takoj postala izredno priljubljena pri primorskih Slovencih, ki so že od leta 1920 trpeli fašistično nasilje (prvi v Evropi!).

Lev Svetek se je rodil 15. februarja 1915 v Gorenjem Logatcu materi Dragi (dekliški priimek Gartner). Njegov oče Rajko je bil vladni svetnik, stric Anton pa skladatelj. Osnovno šolo je obiskoval v Ljubljani, gimnazijo pa v Novem mestu in Ljubljani. Maturiral je l. 1932, iz prava pa je diplomiral l. 1937. Leta 1943 je opravil odvetniški izpit, 9. septembra 1943, dan po italijanski kapitulaciji, pa je odšel na osvobodeno ozemlje. Do l. 1945 je bil bataljonski politični komisar pri Ljubljanski brigadi, sodni inštruktor pri štabu IX. korpusa NOV in PO, tajnik okrožnega sodišča za srednjo Primorsko in predsednik okrožnega sodišča za zahodno Primorsko. V letih 1945 in 1946 je delal v Beogradu kot inšpektor zvezne vlade, od l. 1946 do 1949 pa je bil docent za delovno pravo na Pravni fakulteti v Ljubljani, nato pa je bil 20. februarja 1949 odstranjen s fakultete kot informbirojevec. Od l. 1950 do l. 1952 je bil višji pravni refe-

rent na ministrstvu za delo in v ministrstvu za socialno politiko LR Slovenije, od l. 1952 pa je bil pravni svetnik pri Republiškem zavodu za socialno zavarovanje kot strokovnjak za socialno-pravna vprašanja.

Lev Svetek-Zorin je objavil več pesmi: pet jih je objavil v pesniški zbirki »Pesmi naših borcev«, ki jo je l. 1944 izdal Mile Klopčič, ciklus desetih partizanskih pesmi »Slike iz Slovenske Benečije« je izdal v prilogi k svoji zbirki reportaž »Po Reziji in Beneški Sloveniji« l. 1944. Pesmi in članke pa je objavljaval v partizanskih glasilih pod psevdonimom Zorin, spominske članke iz partizanskih časov pa v različnih časopisih in revijah. Pisal je tudi besedila pesmi za moške ter mladinske pevske zборе, narodnozabavne pesmi ter popevke, med njimi »Mandolino«, ki je zmaga na prvem festivalu Slovenske popevke na Bledu l. 1962. Izvajalca sta bila Beti Jurkovič in Stane Mancini. Kot absolvent glasbenega konservatorija je sodeloval s številnimi glasbeniki, poleg tega pa je bil tudi sodelavec Radia Slovenija. Med drugim je pisal tudi o Akademskem pevskem zboru.

S področja delovnega prava in socialnega zavarovanja pa je objavil okoli 200 razprav in člankov po različnih revijah, časopisih in drugih publikacijah. Bil je eden redkih strokovnjakov za meddržavne konvencije o socialni varnosti. Izdal je tudi nekaj knjig, med temi tudi knjigo spominov »Pri svojih na svojem«, ki jo ima tudi logaška Knjižnica. Umrl je 24. januarja 2005.

Gvido Komar

Logaške novice, brezplačno glasilo občine Logatec; ISSN 0350 9281; izdajatelj Občinski svet občine Logatec; **uredništvo**: Metka Bogataj, Albin Čuk, Alenka Gorza Jereb, Janez Gostiša, Mihaela Kavčič, Nevenka Malavašič, Darja Merlak, Branko Pevec, **odgovorni urednik Marcel Štefancič**; grafična zasnova: Goran Rupnik; Tisk: Bograf, d.o.o.; naklada 4100; **naslov uredništva: Tržaška 15, Logatec 1370**; tel. (01) 7590 600 ali 7590 626 ali 041 915 705; e-mail: logaske@logatec.si ali marcel.stefancic@kabelnet.net

Pes ni vedno le prijatelj

S prehodi v naravo so še vedno najbolj priljubljen šport. Ni pa vedno sprehod le užitek. Poleti je človek odvisen predvsem od asfaltnih in makadamskih poti; preostala zemljišča so namenjena živini, ki se pase ograjena z električnimi pastirji. Tako sprehod čez travnike in poljane ni več ne mogoč ne varen.

Kar pa je še bolj moteče, je vedno večje število odvezanih hišnih čuvajev (beri: »psov«!). Tisti, ki nekoliko manj zaupamo tej skupini živali, se pač ob srečanju z njimi ne počutimo ravno prijetno. Med nedavnim sprehodom med Podpeskom in Smrečjem sem namreč doživela neprijetno izkušnjo. Ko sem prispela v bližino posestva s konji, sta namreč iz gozda proti meni pritekla dva psa, ki sta neusmiljeno lajala in bila očitno precej razburjena, ko sta zagledala človeka v svoji bližini. Skušala sem biti kar se da mirna, vendar sta psa še vedno renčala in skakala proti meni in sinu. Ne znam si predstavljati, da bi bil ob meni mlajši sin, ki ne bi razumel psov in bi verjetno odreagiriral povsem drugače. Tudi jaz sem že pomislila na plezanje na drevo, kajti z bežanjem bi stvari samo poslabšala. Po večkratnem posredovanju sta se psa končno umaknila. V meni pa je še vedno ostal strah. Gospodarja pa v bližini ni bilo. Mislim, da bi morali tudi v takih primerih posredovati, morda lovci, na primer! A kaj, ko pristojni posredujejo šele takrat, ko se zgodi že kaj neprijetnega. Seveda, takrat je največkrat že prepozno.

Njegovo veličanstvo – pes!

Zaradi vse pogostejših sprehajanj psov in izpustov njihovih ljubkih iztrebkov vsepovsod po okolici, predlagam lep in koristen predlog: občina naj s posebnim odlokom uvede vinjete za pse in njihove imetnike.

Martinje

Prej tako lepa in privlačna sprehajalna pot mi ni več zanimiva, raje se je izognem. Kako naj zaupam živali iz rodu zveri, če je včasih še človeku, ki je po razumu daleč nad psom, težko verjeti. Ljubitelji psov naj mi oprostijo, a svoje ljubljence naj imajo za svojo zabavo na prostem raje na vrvicah.

M.B.

Čemu in kako dolgo še tako?

Nad Jačko, kjer Logaščica ponikne, stoji spomenik dvema vojnima žrtvama, v ozadju pa prav nič ugledna razpadajoča baraka...

Besedilo in foto: Brane Pevec

Pustno rajanje v Hotedršici

Na pustno soboto je Kulturno turistično društvo Hotedršica organiziralo Pustno rajanje za otroke

Pustno okrašena dvorana nekdanjega Kulturnega doma Hotedršica – ta dan spremenjena v vilo Čira Čara je od 16. do 18. ure v družbo Pike Nogavičke in njenih prijateljev vabila otroke, preoblečene v vsemogoča bitjeca. Skupaj z njihovimi starši se jih je zbralo veliko; prišli so tudi iz okoliških krajev: iz Logatca, Cerknice... Pustne šeme so v prvi uri rajanja zabavale Pike Nogavičke, nato pa je animacijske vaje prevzel čisto pravi čarovnik.

Skupina mladih deklet in fantov je pod vodstvom Darje Trpin poskrbela, da so se maskare okrepčale s pokovko, ča-

jem in krofi. Omenjene dobrote je prikrbela KTD Hotedršica, ki se zahvaljuje vsem, ki so pomagali izpeljati pustovanja.

Lani niso pripravili pustovanja; starši in otroci so pustovanje pregrešali. Glede na letošnjo številno udeležbo na pustnem rajanju, je bilo moč opaziti, da staršem in otrokom pustno rajanje veliko pomeni. Organizatorji si bodo prizadevali pustna rajanja izpeljati tudi v prihodnjih letih.

Letos pa se zahvaljujejo vsem, ki so pomagali pustovanje izpeljati,

in vsem staršem, ki so na pustno rajanje prišli ter svojim otrokom omogočili kosček brezplačne zabave.

Darja Merlak

Napovednik prireditev

Sobota, 21. marec, ob 17. uri,

Narodni dom Logatec

- **BALETNI ŠOPEK** – 150 članov Balednega društva Postojna v starosti od 4 do 15 let iz občin Logatec, Cerknica, Pivka in Postojna bo izkazalo svoje baletne korake.
- *Org in info: Baletno društvo Postojna, sergeja.sirca@gmail.com*

Sobota, 21. marec, ob 18. uri,

Knjižnica Vrh Svetih Treh Kraljev

- »SEM, KAKRŠNA SEM« – glasbeno-literarni večer s Katarino Kalaba.
- *Org in info: Tržaška cesta 44, 1370 Logatec, tel. 01 7541-722, www.log.sik.si*

Sobota, 21. marec, ob 19.30 Kulturni dom Tabor Logatec

- **PEVSKI VEČER ENAKONOČJU** – prepevajo OMePZ Notranjska, MoPZ Pivka in MoPZ dr. Janez Bleiweiss Kranj
- *Org. in info: OMePZ Notranjska, tel. 040 426 054*

Nedelja, 22. marec, ob 17. uri,

Narodni dom Logatec

- **MATERINSKI DAN** – Otroška igrice »Mamica se nikoli ne pokvari«, gostje: Nuška Drašček, Nina Kompare Volasko in Franc Kompare, Otroški pevski zbor sv. Nikolaja in drugi nastopajoči.
- *Org in info: Društvo mladinski center sv. Nikolaja Logatec, skupina Nazaret, 040 749 747, Kati Dolenc*

Četrtek, 26. marec, ob 17. uri,

Narodni dom Logatec

- **ZAPOJMO POMLADI 2009** – območni srečanje mladinskih pevskih zborov občine Logatec
- V primeru premajhnega števila prijavljenih mladinskih zborov bomo srečanje priključili otroškimi zborom v četrtek 26. marca).
- *Org in info: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Logatec, T 01/7591 470, G 031 867 974 E oi.logatec@kabelnet.net*

Petek, 27. marec, ob 17. uri,

Kulturni dom Tabor

- **ZAPOJMO POMLADI 2009** – območni srečanje otroških pevskih zborov občine Logatec
- V primeru premajhnega števila prijavljenih mladinskih zborov bomo srečanje priključili otroškimi zborom v četrtek 26. marca).
- *Org in info: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Logatec, T 01/7591 470, G 031 867 974 E oi.logatec@kabelnet.net*

Petek, 27. marec, ob 19. uri,

»Stara šola« v Rovtahu

- **3. NASTOP UČENK IN UČENCEV DISLOCIRANIH ODDELKOV GŠ LOGATEC** – z glasbo različnih stilnih obdobij se bodo predstavili učenci in učenke s pestro paleto različnih glasbil, in sicer kot solisti in v komornih skupinah.
- *Org in info: GŠ Logatec - 01/7590 730*

Sobota, 28. marec, ob 19. uri,

Narodni dom Logatec

- **KONCERT OB 10. OBLETNICI OBSTOJA OKTETA PA KOL'K'R TOL'K'** – Oktet bo še zadnjič stopil pred občinstvo in z jubilejnim koncertom zaključil svoje delovanje.
- *Org in info: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Logatec, T 01/7591 470, G 031 867 974 E oi.logatec@kabelnet.net*

Od ponedeljka, 30. marca, do petka,

3. aprila, Steklana dvorana

- **OD ZEMLJE DO VESOLJA** – razstava ob mednarodnem letu astronomije.
- *Org in info: VRTEC KURIRČEK LOGATEC 01 7590 400, vrtec.kurircek@vrtec-logatec.si*

Torek, 31. marca, ob 18. uri,

Krajevna knjižnica Rovte

- **JANKO IN METKA** – otroška predstava, v izvedbi Gledališča Kranj.
- *Org in info: Tržaška cesta 44, 1370 Logatec, tel. 01 7541-722 / fax 01 7543-137, www.log.sik.si*

V PROGRAMU LAHKO PRIDE DO SPREMEMBE. NOVOSTI BODO SPROTI OBJAVLJENE NA SPLETNIH STRANEH OBČINE LOGATEC www.logatec.si PROSIMO ZA RAZUMEVANJE. Podatke zbrala: Občina Logatec, Tržaška cesta 15, 1370 Logatec, renata.gutnik@logatec.si / tel.: 01 7590 633.

Narava bo zmagala – z nami ali brez nas

Nara Petrovič, pisatelj, prevajalec, predavatelj, soustvarjalec prijaznejšega sveta, predsednik Društva za zdravo (prizemljeno) duhovnost, nas je v dobri uri prepričal, da bi bilo življenje lažje živeti, če bi ga živeli manj komplicirano, bolj naravno. Kajti narava bo zmagala – z nami ali brez nas.

Sredi februarja je v logaško Knjižnico prišel Nara Petrovič v športnih copatih, in jih sezul: »Ko sem bos, sem v stiku z zemljo in naravo. Ni lepšega kot hoditi bos po travi, v naravi, se tam tudi podelati, saj s tem vrnemo zemlji, kar je njenega na najbolj naraven način.«

»Kaj je to?« nas je vprašal, v roki držeč dobro ped dolgo na vrhu za dober centimeter razcepljeno paličico. »V Afriki ji pravijo datun, muslimani misvak, žvečna palička za umivanje zob. Ima dober okus, izloča snov, ki koristi našim zobem in dlesnim; jih tudi čisti. Zobne ščetke smo začeli množično uporabljati šele po drugi svetovni vojni.« Potem smo jesenove paličke tudi mi »preizkusili«, vmes slišali, da preveč sedimo: doma pred televizijo, za mizo, v službi, na poti v službo in iz nje. »Ne bom vas prepričeval, da odžagajte noge od mize, lahko pa poskusite sedeti na žogi. Ko sedite, se tako vseeno giblujete.«

V sedanjem hitrem tempu življenja premalo časa namenimo zdravi prehrani, o dihanju običajno ne razmišljamo (»...dihamo vse življenje, toda ali res znamo pravilno dihati?«), za vsako malenkost vzamemo zdravi la (»...so koristna, a le dušijo bolezen; da bi ohranili zdravje, je treba narediti kaj več«). Več o naravnih navadah, s katerimi si lahko utrdimo zdravje v knjigi Človek – navodila za uporabo.

Besedilo in foto: Brane Pevec

Vsa pota vodijo k zdravju.

Najprej s simfoniki na poti k gregorjevemu

V koncertnem sporedu so simfoniki pod vodstvom Marjana Grdadolnika sedmega marca izkazali zavidljivo znanje

Orkester je najprej zaigral kantato Carmina Burana **O Fortuna** Carla Orffa, v aranžmaju Tineta Vučka. V **Allegro** iz Koncerta v ES duru Josepha Haydna je kot solist na trobenti zaigral Žiga Čuk. Sledila je **Suita št. 1 Peer Gynt** Edwarda Greiga. Maja Čuk Grainer in Marjana Lukan sta nato zapeli odlomke Alenxandra P. Borodina Polovski plesi in **Barcarolo** iz Offenbachovih Hofmanovih pripovedk. Solistka Polona Logar je na violončelu zaigrala

Camile Saint -Saens **Labod** iz suite Živalski karneval. Odlično se je predstavil kitarist Mario Kurtjak s skladbo **Concierto de Aranjuez** Joaquina Rodriga, v aranžmaju Marjana Grdadolnika. Sledile so še Igorja Stravinskega **Uspavan-ka** in **Finale** iz baleta Ognjena ptica ter **Pizzicato Polka** Johana Straussa, ml. Za všeehen zaključek sta Maja in Marjana zapeli Vilka in Slavka Avsenika **Tam, kjer murke cveto in Slovenija, odkod lepote tvoje**. Program je z Gregorjevimi

ptički povezovala Darja Merlak.

Orkester čaka letos še festival VERIS, jeseni pa gostovanje v Rimu pri pevskem zboru Cora Citta di Roma. Tudi letošnji koncert Simfoničnega orkestra opozarja, da je postal logaški oder že zdavnaj premajhen.

In orkester je bil na svojevrsten način v resnici napovedal letošnje gregorjevo, ki se je začelo že prav na gregorjevo z odličnim predavanjem o čebelah.

Nakar Gregorjev živ žav

Letošnji Gregorjev semenj je bil živ kot še zlepa ne. Svoje je dalo tudi prelepo lepo, skoro pomladansko vreme; posebej zanimiva pa je bila medena nit, ki so jo za letošnje gregorjevo stkale čebele...

Županov pozdrav. Foto: B.Pevce

*...Čebelice, čebelice,
saj moje ste prijateljice,
pozabi vas nikdar
ta stari čebelar.*

Tako so v osrednjem kulturnem programu Gregorjevega semnja 14. marca

zapele pevke Društva invalidov in upokojencev Logatec pod vodstvom Matija Logarja.

Gregorjev semenj ni bil samo dan druženja prijateljev, znancev in ljudi različnih društev na osrednjih logaških ulicah, ampak je bilo kot brenčanje čebel čutiti vse mogoče: od klekljaric prek ponudbe raznega blaga pa do logaških stojnic, na katerih so se predstavili raznoteri obrtniki, društva... Skratka mrgolelo je ljudi, kjer si lahko srečal koga vse! Od logaških svetni-

Plesoče čebelice.
Foto: F.Brus

Prava ribniška čebelica.
Foto: B.Pevce

Poigravajoče se čebelice.
Foto: B.Pevce

Čebelice, ki jih ne vidite.
Foto: F.Brus

Nekaj čebelarjev, nekaj politike. Foto: F.Brus

kov prek župana Janeza Nagodeta, podžupana Aleksandra Česnika, poslanca SDS dr. Petra Verliča vse do evropskih poslancev Ljudmile Novak in Lojzeta Peterleta.

Na logaških stojnicah so se vidneje predstavili Društvo podeželskih žena iz Rovt, Društvo kmečkih in podeželskih žena iz Logatca, logaški skavti, klekljariče, skupina Nazaret iz Mladinskega centra sv. Nikolaja, Turistična društva z Medvedjega Brda, iz Rovtarskih Žibrš ter iz Logatca, dalje Društvo za zdravlilne rastline Ognjič, Center šolskih in obšolskih dejavnosti Medved, Twirling klub logaških mažoret, Pihalni orkester Logatec

in kot pika na i - Čebelarstvo društvo Logatec. Seveda, niso manjkale niti stojnice z bogato ponudbo jedache in pijače

Osrednji kulturni program pa se je odvijal od 10. ure dalje na trgu pred cerkvijo svetega Nikolaja. Kajpak, program se je začel s povorko Pihalnega orkestra in sodelujočih društev, sledil je županov nagovor, nakar so se predstavila raznovrstna društva. Najprej je zaplesal Twirling klub ob spremljavi Pihalnega orkestra. Nato so nastopili otroci iz vrtca Kurirček, skupina Metuljčki. Sledili so tretješolci OŠ Tabor ter otroška folklorna skupina drevored OŠ 8 talcev. Mladinski center sv. Nikolaja je nato nastopil s skupino Nazaret, Ženski pevski zbor Društva invalidov in upokojencev pa se je primerno in z glasnim prepevanjem oddolžil tudi čebelicam. Program je sklenila folklorna skupina Kulturno telovadnega društva Hotedršica.

Ves čas in še dolgo v popoldne pa je vztrajalo veselo in razgibano sejmarenje sredi radoživih in razigranih družčin. Letos pa se še prav posebej mikavno cedil med logaških čebelarjev. Kogar semenj

Vse polno čebelic, čebel, matic in... Foto: F.Brus

ni dovolj utrudil, se je lahko udeležil še posebnega programa v Grajskem parku.

Bog daj kleti spet lepega vremena, pa manj recesije.

Albin Čuk

1 PRVI V SLOVENIJI

Najbolj prodajan avto v letu 2009

pro_ceed'd
že od **9.990** EUR

ceed'd

Model 2009 že od

11.490 EUR

ceed'd sportswagon

Model 2009 že od

12.490 EUR

SPORTAGE

Model 2008 že od

16.500 EUR

SORENTO

2.5 CRDi 4x4 že od

23.990 EUR

*Pogoji garancije na voljo na www.kia.si/akcija, oz. pri zastopniku Kia. Komb. poraba goriva in emisija za vozila cee'd 1.4 je 6,3 l/100 km, 149 g/km CO₂, za Soul 1.6 CRDi 5,2 l/100 km, 137 g/km CO₂, za Sportage 2.0 8,0 l/100 km, 190 g/km CO₂, za Sorento 2.5 CRDi 7,9 l/100 km, 209 g/km CO₂. MP cene vključujejo vse dane popuste in akcije ter ne vključujejo doplačila met. barve, prevoza. Slike so simbolične. NAROČNIK OGLASA AVTOHISA SELISKAR d.o.o., BETAJNOVA 16, VRHNIKA.

Avtohisa SELISKAR

www.avtohisa-seliskar.si

Idrijska cesta 43, 1360 Vrhnika

T: 01/750 54 97